

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

Active Learning

ผู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

เอกสาร “กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่มรรณะสำคัญของผู้เรียน” เป็นเอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาขึ้นสำหรับครู โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครู สนับสนุนครูให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) และสร้างการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่าน ประกอบด้วยทรงคุณวุฒิศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ช่วยให้เอกสารชุดนี้มีความสมบูรณ์ มีคุณภาพตามหลักวิชาการ ถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในแต่ละระดับชั้น และหวังว่าจะช่วยส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในสถานการณ์จริงได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เนื้อหา

หน้า

คำชี้แจง

การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๔

เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สร้างคำไทยให้บรรเจิด

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๖

กระบวนการจัดกิจกรรม

๘

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ นักประสานผ่านจดหมายกิจธุระ

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๒๑

กระบวนการจัดกิจกรรม

๒๓

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๒๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักอ่านข่าวชั้นเทพ

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๒๙

กระบวนการจัดกิจกรรม

๓๑

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๓๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ฉลาดรู้เท่าทันสื่อ

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๔๔

กระบวนการจัดกิจกรรม

๔๖

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๔๗

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่ปรึกษาปัญหาชีวิต

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๕๘

กระบวนการจัดกิจกรรม

๖๑

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๖๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นักรีวิวดาวเด่น

ผังมโนทัศน์กระบวนการจัดกิจกรรม

๖๕

กระบวนการจัดกิจกรรม

๖๘

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๖๙

การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

- ม.๑ ภาวะถดถอยทางพัฒนาการ
ด้านหลักการใช้ภาษาไทย
- ม.๒ ภาวะถดถอยด้านการเขียนโดย
ไม่สามารถเขียนจดหมาย
กิจธุระและนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้
- ม.๓ ภาวะถดถอยด้านการอ่านและ
การคิดวิเคราะห์
- ม.๔ ภาวะถดถอยด้านการรับสาร
อย่างมีวิจารณญาณ
- ม.๕ ภาวะถดถอยการแสดงแนวคิด
ทรรศนะเพื่อแก้ปัญหาในชีวิต
ประจำวันได้
- ม.๖ ภาวะถดถอยทางด้านการใช้
ภาษาในการเขียนและการพูด
สื่อสาร ความรู้ ความคิดให้
เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

หัวเรื่อง (Theme)

- ม.๑ สร้างคำไทยให้บรรเจิด
- ม.๒ นักประสานผ่านจดหมาย
กิจธุระ
- ม.๓ นักอ่านข่าวขึ้นเทพ
- ม.๔ ฉลาดรู้เท่าทันสื่อ
- ม.๕ ที่ปรึกษาปัญหาชีวิต
- ม.๖ นักรีวิวดาวเด่น

รูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

- ม.๑ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(Co-operative Learning)
- ม.๒ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(Co-operative Learning)
- ม.๓ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน
(๕ steps) เทคนิคหามวกหกใบ
- ม.๔ เทคนิคการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
(Participatory Learning)
- ม.๕ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem - based learning)
- ม.๖ วิธีการแบบเปิด
(Open Approach)

กำหนดการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้

- ม.๑ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
/ ตรวจผลงาน / ประเมินหลังเรียน
- ม.๒ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
/ ตรวจผลงาน
- ม.๓ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
/ ตรวจผลงาน / ประเมินหลังเรียน
- ม.๔ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
และการทำงานกลุ่ม / ตรวจผลงาน
- ม.๕ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
และการทำงานกลุ่ม / ตรวจผลงาน
/ ประเมินการแสดง
- ม.๖ การสะท้อนผลผลงาน
/ ตรวจชิ้นงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สร้างคำไทยให้บรรเจิด

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถสร้างคำในภาษาไทยได้

LEARNING LOSS

ภาวะถดถอยทางด้านหลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๑/๒ สร้างคำในภาษาไทย

รูปแบบการจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(Co-operative Learning)

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

๑. ลักษณะของคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน
๒. การจำแนกและสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน
๓. ความสำคัญของการสร้างคำและการนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทักษะทางสังคม

๑. ทักษะการสื่อสารเบื้องต้น
๒. ทักษะเกี่ยวกับการยอมรับภาวะและความรับผิดชอบ
๓. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

กระบวนการจัดกิจกรรม

ละลายพฤติกรรมและทบทวนความรู้

๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เมื่อเสร็จแล้วเล่นเกมใครนะคือเพื่อนฉัน โดยศึกษาวิธีการเล่นจากใบกิจกรรมที่ ๑

ฝึกฝนการคิดและกระบวนการกลุ่ม

๒. แบ่งกลุ่มแล้วร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ และทำใบงานที่ ๑ พร้อมเฉลย
๓. แต่ละคนทำใบงานที่ ๒ และครูสุ่มเพื่อเฉลยคำตอบ

เสริมความเข้าใจและทักษะการจำแนกคำ

๔. ร่วมกันสร้างคำเรียกสิ่งของที่ผู้สอนกำหนดให้ใหม่ เช่น พัดลม ดินสอ ไอแพด
๕. นำคำที่สร้างขึ้นแต่งประโยคคนละหนึ่งประโยค แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
๖. ประเมินความรู้ด้วยแบบทดสอบหลังเรียน
๗. ร่วมกันสรุปความรู้

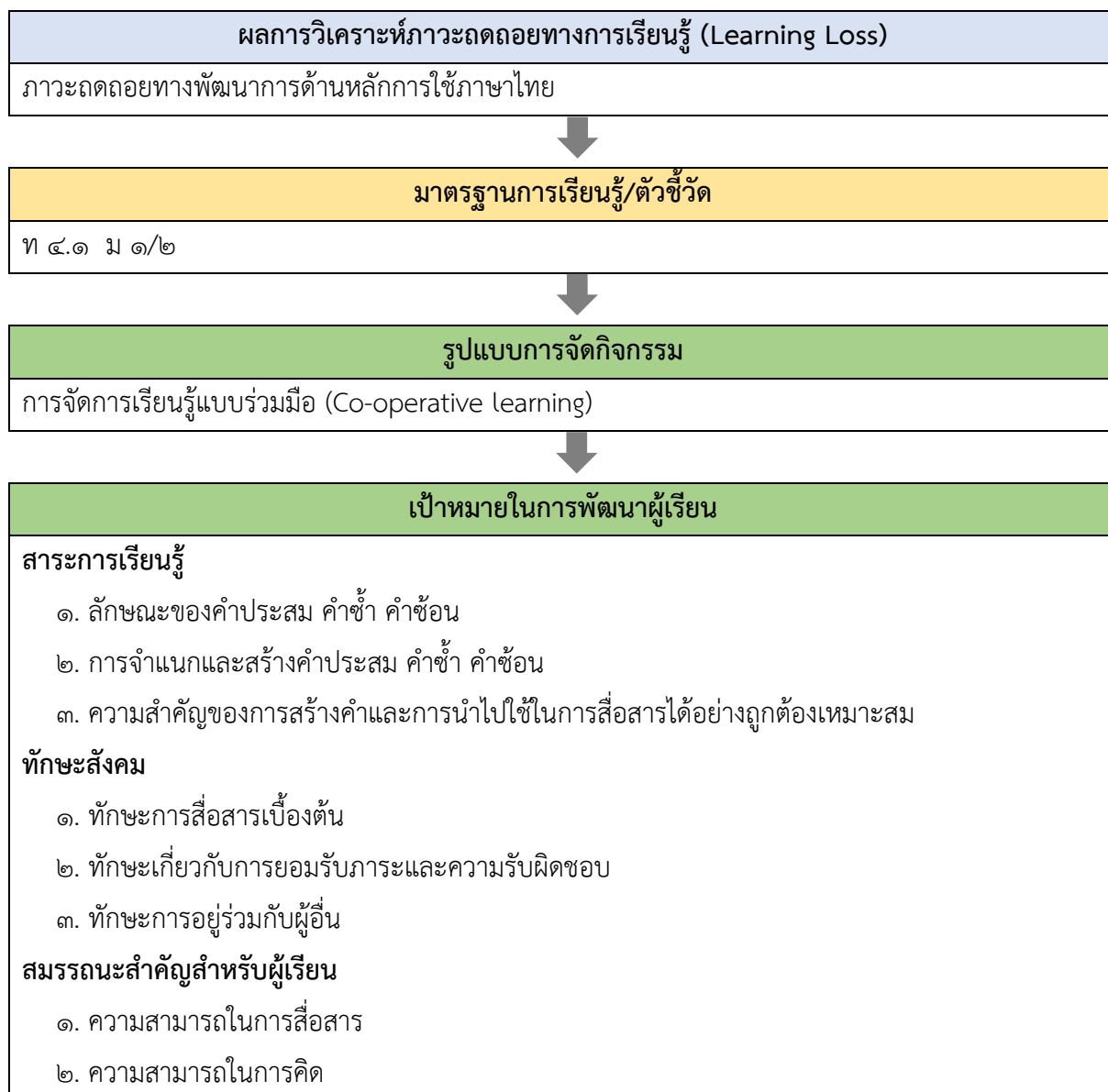
สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. ใบกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง ใครนะคือเพื่อนฉัน
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย
๔. ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน
๕. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากการทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๓. ตรวจใบงาน

หัวข้อเรื่อง : สร้างคำไทยให้บรรเจิด

กระบวนการจัดกิจกรรม

ละลายพฤติกรรม และทบทวนความรู้	๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เมื่อเสร็จแล้วเล่นเกมไครนาคือเพื่อนฉัน โดยศึกษาวิธีการเล่นจากใบกิจกรรมที่ ๑
ฝึกฝนการคิด และกระบวนการกลุ่ม	๒. แบ่งกลุ่มแล้วร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ และทำใบงานที่ ๑ พร้อมเฉลย ๓. แต่ละคนทำใบงานที่ ๒ และครูสุ่มเพื่อเฉลยคำตอบ
เสริมความเข้าใจ และทักษะการจำแนกคำ	๔. ร่วมกันสร้างคำเรียกสิ่งของที่ครูกำหนดให้ใหม่ เช่น พัดลม ดินสอ ไอแพด ๕. นำคำที่สร้างขึ้นแต่งประโยคคนละหนึ่งประโยค แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๖. ประเมินความรู้ด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ๗. ร่วมกันสรุปความรู้

ข้อควรคำนึง	
ด้านผู้เรียน	- ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
ด้านผู้สอน	- เตรียมสื่อการเรียนรู้ใบงานให้เหมาะสมกับเนื้อหา
ด้านเนื้อหา	- เหมาะสมกับช่วงวัย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. ใบกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง ไครนาคือเพื่อนฉัน
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย
๔. ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน
๕. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย
๖. แบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากการทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๓. ตรวจใบงาน

ใบกิจกรรมที่ ๑

ใครนะคือเพื่อนฉัน

๑. ผู้เรียนรับบัตรคำคนละ ๑ ใบ ซึ่งบัตรคำประกอบด้วย คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ปะปนกัน
๒. ผู้เรียนสังเกตความเหมือนความแตกต่างของคำ แล้วจับกลุ่มกับเพื่อนที่มีคำลักษณะเหมือนกัน
๓. จัดกลุ่มใหม่เป็น ๓ กลุ่ม ตามลักษณะของคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียน เรื่องการสร้างคำ

บัตรคำ (เกมใครนะคือเพื่อนฉัน)

คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน

พิมพ์ดีด

อกหัก

หัวเสีย

โคลงเคลง

ชั่วดี

นักร้อง

ถี่ห่าง

ดีดี

หม่นหมอง

เท็จจริง

น้องน้อง

ทุบตี

ทรัพย์สิน

กลางกลาง

การเมือง

ปลดปล่อย

น้ำตา

รถไฟ

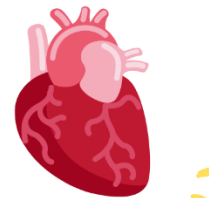
ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)

คำประสม เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่โดยการนำคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป ประสมกัน เกิดเป็นคำใหม่ โดยอาจมีความหมายเดิมหรือมีความหมายใหม่ก็ได้

ลักษณะของคำประสม

๑. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่มีเค้าความหมายเดิม เช่น
 เต่า + ถ่าน = เต่าถ่าน หมายถึง เต่าที่ใช้ถ่านเป็นเชื้อเพลิง
 เต่า + รีด = เตารีด หมายถึง เครื่องใช้ที่ใช้รีดเสื้อผ้า
 รถ + ไฟฟ้า = รถไฟฟ้า หมายถึง รถที่ใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานขับเคลื่อน
 ผ้า + ชีว = ผ้าชีวส์ หมายถึง ผ้าเก่าขาดที่ใช้ฉุพื้น
๒. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น
 ชาย + หน้า = ชายหน้า หมายถึง รู้สึกอับอาย
 รวด + หน้า = รวดหน้า หมายถึง อาหารประเภทก๋วยเตี๋ยว
 หัก + ใจ = หักใจ หมายถึง ตัดใจไม่ให้เกิดถึงเหตุต่าง ๆ
๓. คำประสมที่เกิดจากการย่อคำให้กะทัดรัด มักขึ้นต้นด้วยคำว่า การ ความ ของ เครื่อง ชาว นัก ผู้ ช่าง เช่น การค้า ความคิด ของหวาน เครื่องเรือน ชาวนา นักเรียน ผู้ชาย ช่างภาพ เป็นต้น

ข้อสังเกต

๑. ถ้านำคำมูลสองคำมารวมกันแล้วไม่เกิดความหมายใหม่ ไม่จัดเป็นคำประสม เช่น
 ลูก + ไก่ = ลูกไก่ หมายถึง ลูกของไก่ (เป็นกลุ่มคำ)
 ดาว + ลูก + ไก่ = ดาวลูกไก่ หมายถึง ชื่อดาว (เป็นคำประสม)
๒. คำภาษาบาลีประสมกับคำสันสกฤตไม่ถือเป็นคำประสม แต่เป็นคำสมาส เช่น
 คุณ + ธรรม = คุณธรรม อ่านว่า คุณ-นะ-ทำ
 มัธยม + ศึกษา = มัธยมศึกษา อ่านว่า มัด-ทะ-ยม-สิก-สา

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)

คำซ้ำ เป็นการสร้างคำเพื่อให้เกิดความหมายใหม่วิธีหนึ่งโดยการนำคำเดิมมากล่าวซ้ำ มี ๒ วิธี ดังนี้

๑. คำซ้ำที่ใช้ไม่ยมก (๑) กำกับ

คำซ้ำทำให้คำในภาษาไทยมีลักษณะและหน้าที่ที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งบอกความเป็นพหูพจน์ บอกความหมายแยกเป็นส่วน ๆ บอกความหมายเน้น ออกคำสั่ง หรือเพิ่มน้ำหนักให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นและอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น

๑.๑. คำซ้ำที่บอกถึงความเป็นพหูพจน์ เช่น

- น้อง ๆ ออกไปข้างนอกกับแม่ แสดงว่ามีน้องหลายคน
- เพื่อน ๆ กำลังจะตามมา แสดงว่ามีเพื่อนมากกว่าหนึ่งคน

๑.๒. คำซ้ำที่บอกความหมายแยกเป็นส่วน ๆ เช่น

- แม่หันหมูเป็น ชิ้น ๆ
- น้องปั้นดินน้ำมันเป็น ก้อน ๆ

๑.๓. คำซ้ำที่บอกอาการออกคำสั่ง เน้นความหมาย หรือเพิ่มน้ำหนักคำให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

- หัดเดินให้มัน เร็ว ๆ หน่อยได้ไหม
- นั่งตัว ตรง ๆ หน่อย หลังค่อมหมดแล้ว

๑.๔. คำซ้ำที่บอกความหมายอ่อนลงหรือเบาลง เช่น

- ลิปสติคแท่งนั้นสีออก แดง ๆ (แดง ๆ หมายถึง สีค่อนข้างแดง ไม่แดงเข้ม)
- ขาหน้าตา คล้าย ๆ พ่อ (คล้าย ๆ หมายถึง ค่อนข้างเหมือน)

๑.๕. คำซ้ำที่บอกความหมายไม่เจาะจง เช่น

- ไม่ว่า อะไร ๆ ฉันก็ทานได้หมด (อะไร ๆ หมายถึง ทุกอย่าง)
- เธอสวยกว่า ใคร ๆ ในโรงเรียน (ใคร ๆ หมายถึง คนในโรงเรียน)

๑.๖. คำที่ซ้ำแล้วความหมายเปลี่ยนไปจากคำเดิม บอกความหมายที่เป็น

สำนวนเฉพาะ เช่น

- ข้อสอบโอเน็ตก็แค่ หมู ๆ (หมู ๆ หมายถึง ง่ายมาก)
- เธอชอบทำงานแบบ ลวก ๆ ก่อนกำหนดส่งตลอด (ลวก ๆ หมายถึง มักง่าย ไม่เรียบร้อย ไม่ประณีต)

๒. คำซ้ำที่เล่นเสียงวรรณยุกต์ โดยเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์แรกให้สูงขึ้น เช่น

- น้องคนที่หมายเลขสาม ช่วยสวย (ช่วยสวย หมายถึง สวยมาก ๆ)
- พี่เขาบอกว่า กว่ายเดี่ยวร้านป่าดิว รสชาติ อร่อยอร่อย (อร่อยอร่อย หมายถึง อร่อยมาก)

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)

คำซ้อน เป็นการสร้างคำโดยนำคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามกันมาวางซ้อนกัน เกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่ โดยความหมายใหม่อาจกว้างขึ้น หนักแน่นขึ้น หรือเบาลงก็ได้

๑. คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ คำซ้อนที่เกิดจากคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามมาวางซ้อนกัน มีลักษณะดังนี้

- ๑.๑ ความหมายเหมือนกัน เช่น เสื่อสาน หะเหิน พุดจา
- ๑.๒ ความหมายใกล้เคียงกัน เช่น คัดเลือก แนะนำ เกรงกลัว
- ๑.๓ ความหมายตรงกันข้ามกัน เช่น ผิดชอบ ชั่วดี ได้เสีย

๒. คำซ้อนเพื่อเสียง คือ คำซ้อนที่เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้องจองและมีความหมายสัมพันธ์กันมาซ้อนกัน เพื่อให้ออกเสียงได้ง่ายและไพเราะ มีลักษณะดังนี้

- ๒.๑ ซ้อนเสียงพยัญชนะต้น เช่น เรือร่า ท้อแท้ จริงจัง ตูมตาม ซุบซิบ
- ๒.๒ ซ้อนเสียงสระ เช่น ราบคาบ จิ้มลิ้ม แร้นแค้น เบื่อเรอ อ่างว้าง
- ๒.๓ ซ้อนเสียงพยัญชนะต้นและสระ เช่น ออดอ้อน อัดอั้น รวบรวม
- ๒.๔ ซ้อนด้วยพยางค์ที่ไม่มีความหมาย แต่มีเสียงสัมพันธ์กับคำที่มีความหมาย

เช่น พยายามพยายาม กระดุกกระเดี้ยว และซ้อนด้วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงแล้วเพิ่มพยางค์ให้เสียงสมดุลกัน เช่น สะกิดสะเกา ขโมยขโจร กระดุกกระดิก

คำซ้อน ๕-๖ พยางค์ จะมีเสียงสัมผัสภายในคำ เช่น ทรัพย์ในดินสินในน้ำ โบกพัดพัดวี ขำเก่าเต่าเลียง ประเจิดประเจ้อ

คำชี้แจง ผู้เรียนแยกคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ว่าเป็นคำประสม คำซ้ำ หรือคำซ้อน

กินใจ	ถั่วขาม	แพงแพง	เปื้อน่าย	ปาดง	รถม้า
เสียหน้า	ได้เสีย	แม่เลี้ยง	ของเล่น	ลูกจ้าง	หม้อหุงข้าว
เบาเบา	คุณโทษ	เล็กเล็ก	อัยอ้าย	แมวมอง	โหดร้าย

คำประสม ได้แก่

.....

.....

.....

.....

คำซ้ำ ได้แก่

.....

.....

.....

.....

คำซ้อน ได้แก่

.....

.....

.....

.....

๑. เรื่องคำประสม

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำประสมให้ถูกต้อง

๑. เขารู้สึกใจหายเมื่อเธอจากไป
๒. ปราณี้เป็นคนหัวดีอย่างมาก
๓. ในสระแห่งนี้มีลูกน้ำเต็มไปหมด
๔. เมื่อเรียนจบ ฉันจะไปเมืองนอก
๕. ฉันเสียใจมากที่ไม่ได้ไปเที่ยว

๒. เรื่องคำซ้ำ

คำชี้แจง พิจารณาว่า ประโยคต่อไปนี้ มีคำซ้ำหรือไม่ ถ้ามีให้ระบุคำซ้ำนั้นด้วย

๑. ให้พิจารณารับเป็นรายรายไป
๒. เขาซื้อของที่จังหวัดอุดรธานี
๓. ทานอาหารว่างไปพลางพลางก่อนนะ
๔. หนุ่มหนุ่มสาวสาวเล่นน้ำสงกรานต์อย่างสนุกสนาน
๕. ทำให้เสร็จเสร็จไปก่อนเถอะ

๓. เรื่องคำซ้อน

คำชี้แจง พิจารณาว่า คำซ้อนต่อไปนี้เกิดจากคำชนิดใดมาซ้อนกันบ้าง

๑. เนื้อตัว
๒. ลูกหลาน
๓. ชมเชย
๔. ทดแทน
๕. แข็งแกร่ง

คำชี้แจง ผู้เรียนแยกคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ว่าเป็นคำประสม คำซ้ำ หรือคำซ้อน

กินใจ	ถั่วยขาม	แพงแพง	เปื้อนหน่าย	ปาดง	รถม้า
เสียหน้า	ได้เสีย	แม่เลี้ยง	ของเล่น	ลูกจ้าง	หม้อหุงข้าว
เบาเบา	คุณโทษ	เล็กเล็ก	อัยอ้าย	แมวมอง	โหดร้าย

คำประสม ได้แก่ กินใจ รถม้า แม่เลี้ยง ของเล่น ลูกจ้าง หม้อหุงข้าว แมวมอง เสียหน้า

คำซ้ำ ได้แก่ แพงแพง เบาเบา เล็กเล็ก

คำซ้อน ได้แก่ ถั่วยขาม เปื้อนหน่าย ปาดง ได้เสีย คุณโทษ อัยอ้าย โหดร้าย

๑. เรื่องคำประสม

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ ให้ขีดเส้นใต้คำประสมให้ถูกต้อง

๑. เขารู้สึกใจหายเมื่อเธอจากไป
๒. ปรานีเป็นคนหัวดีมาก
๓. ในสระแห่งนี้มีลูกน้ำเต็มไปหมด
๔. เมื่อเรียนจบ ฉันจะไปเมืองนอก
๕. ฉันเสียใจมากที่ไม่ได้ไปเที่ยว

๒. เรื่องคำซ้ำ

คำชี้แจง พิจารณาว่า ประโยคต่อไปนี้ มีคำซ้ำหรือไม่ ถ้ามีให้ระบุคำซ้ำนั้นด้วย

๑. ให้พิจารณารับเป็นรายรายไป	มี (รายราย)
๒. เขาซื้อของที่จังหวัดอุดรธานี	ไม่มี
๓. ทานอาหารว่างไปพลางพลางก่อนนะ	มี (พลางพลาง)
๔. หนุ่มหนุ่มสาวสาวเล่นน้ำสงกรานต์อย่างสนุกสนาน	มี (หนุ่มหนุ่มสาวสาว)
๕. ทำให้เสร็จเสร็จไปก่อนเถอะ	มี (เสร็จเสร็จ)

๓. เรื่องคำซ้อน

คำชี้แจง พิจารณาว่า คำซ้อนต่อไปนี้เกิดจากคำชนิดใดมาซ้อนกันบ้าง

๑. เนื่อตัว	คำนาม + คำนาม
๒. ลูกหลาน	คำนาม + คำนาม
๓. ชมเชย	คำกริยา + คำกริยา
๔. ทดแทน	คำกริยา + คำกริยา
๕. แข็งแกร่ง	คำวิเศษณ์ + คำวิเศษณ์

ง. เปรี้ยวหวานเป็นอาหารประเภทผัด

เฉลยแบบทดสอบก่อน/หลังเรียน

๑. ก
๒. ค
๓. ก
๔. ง
๕. ค
๖. ก
๗. ค
๘. ค
๙. ง
๑๐. ง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นักประสานผ่านจดหมายกิจธุระ

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถเขียนจดหมายกิจธุระและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

LEARNING LOSS

ภาวะถดถอยด้านการเขียนโดยไม่สามารถเขียนจดหมายกิจธุระและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๖

ท ๒.๑ ม.๒/๘

รูปแบบการจัดกิจกรรม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(Co - operative Learning)

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

๑. หลักการเขียนจดหมายกิจธุระได้
๒. เขียนจดหมายกิจธุระจากเรื่องที่กำหนดได้
๓. มารยาทในการเขียนจดหมายกิจธุระ

ทักษะทางสังคม

การทำงานร่วมกันเป็นทีม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

กระบวนการจัดกิจกรรม

๑ ทบทวนความรู้องค์ประกอบจดหมายกิจธุระ

๑. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรม เรียงลำดับชิ้นส่วนของจดหมายกิจธุระนำมาติดที่หน้ากระดานตามองค์ประกอบของจดหมายกิจธุระในตำแหน่งที่ถูกต้อง
๒. ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. อภิปรายลักษณะของแต่ละองค์ประกอบของจดหมายกิจธุระ

๒ สังเคราะห์หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ

๔. แต่ละกลุ่มระดมสมองทำใบกิจกรรมที่ ๑
๕. นำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยร่วมกันพิจารณาว่า เมื่อได้อ่านจดหมายฉบับใดแล้วจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือก่อนเป็นลำดับแรก
๖. อภิปรายลักษณะที่ดีและข้อควรปรับปรุงของเนื้อหาจดหมายและร่วมกันสังเคราะห์หลักการเขียนจดหมายกิจธุระที่ดี

๓ คิดต่อยอดประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๗. ตัวแทนกลุ่มจับสลากชุดข้อมูลในใบกิจกรรมที่ ๒ เขียนจดหมายกิจธุระและนำเสนอผลงาน
๘. ร่วมกันอภิปรายสรุปหลักการเขียนจดหมายกิจธุระและประโยชน์ของการเขียนจดหมายกิจธุระในชีวิตประจำวัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างจดหมายกิจธุระ
๒. ใบกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง จดหมายจากกำนัน
๓. ใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง นักประสานผ่านจดหมายกิจธุระ

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรม
๒. ตรวจผลงานใบกิจกรรมที่ ๒

หัวข้อเรื่อง : นักประสานผ่านจดหมายกิจธุระ

ข้อควรคำนึง

ด้านผู้เรียน	– ความแตกต่างระหว่างบุคคล
ด้านผู้สอน	– เตรียมเนื้อหาและสถานการณ์ปัญหาให้เหมาะสม
ด้านเนื้อหา	– เหมาะสมกับบริบทและความสนใจแก่ผู้เรียน
ด้านการจัดบรรยากาศ	– จัดบรรยากาศชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น และมีพื้นที่ในการนำเสนองานของผู้เรียน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ทบทวนความรู้
องค์ประกอบจดหมายกิจธุระ

๑. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรม “ชิ้นส่วนนี้อยู่ตรงไหน” เรียงลำดับชิ้นส่วนของจดหมายกิจธุระนำมาติดที่หน้ากระดานตามองค์ประกอบของจดหมายกิจธุระในตำแหน่งที่ถูกต้อง
๒. ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของการเรียงลำดับชิ้นส่วนของเพื่อน
๓. อภิปรายว่าจดหมายกิจธุระแต่ละส่วนมีลักษณะอย่างไร

สังเคราะห์
หลักการเขียนจดหมายกิจธุระ

๔. แต่ละกลุ่มพิจารณาสถานการณ์ปัญหาในใบกิจกรรมที่ ๑ ระดมความคิดเขียนจดหมายกิจธุระ
๕. นำเสนอผลงานใบกิจกรรมที่ ๑ หน้าชั้นเรียน โดยร่วมกันพิจารณาว่า เมื่อได้อ่านจดหมายฉบับใดแล้วจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือก่อนเป็นลำดับแรก
๖. อภิปรายลักษณะที่ดีและข้อควรปรับปรุงของเนื้อหาจดหมายแต่ละฉบับ และร่วมกันสังเคราะห์ลักษณะและแนวทางการเขียนส่วนเนื้อหาจดหมายกิจธุระที่ดี

คิดต่อยอด
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๗. ตัวแทนกลุ่มจับสลากชุดข้อมูลในใบกิจกรรมที่ ๒ เขียนจดหมายกิจธุระและนำเสนอผลงาน
๘. ร่วมกันอภิปรายสรุปหลักการเขียนจดหมายกิจธุระและประโยชน์ของการเขียนจดหมายกิจธุระในชีวิตประจำวัน

ข้อควรคำนึง

๑. ผู้สอนสามารถปรับสถานการณ์ปัญหาในใบกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
๒. ตัวอย่างจดหมายกิจวัตรที่นำมาใช้ในกิจกรรมข้อที่ ๑ สามารถปรับให้สอดคล้องกับ
ความสนใจและบริบทของพื้นที่ โดยอาจเป็นปัญหาที่ผู้เรียนนำมาจากปัญหาจริงในชุมชนที่อาศัยอยู่
๓. การต่อยอดกิจกรรมการเรียนรู้สู่การนำไปใช้จริง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างจดหมายกิจวัตร สามารถพิจารณาได้จากเว็บไซต์ https://drive.google.com/drive/folders/1ON6MSxMjZ0pn4l7H9cNgbVB_z54GZu8V?usp=sharing

๒. ใบกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง จดหมายจากกำนัน
๓. ใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง นักประสานผ่านจดหมายกิจวัตร

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. การตรวจใบกิจกรรม

ตัวอย่าง จดหมายกิจธุระ

ที่ ๕/๒๕๖๕

ที่อยู่ ๕๖/๒๐๐ ต. ในเมือง

อ. เมือง จ. ขอนแก่น

๔๐๐๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอใช้อาคารอเนกประสงค์

เรียน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนแท่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางการอบรม

เนื่องด้วยเยาวชนของหมู่บ้านดอนค้อจะจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนให้กับเยาวชน
ในหมู่บ้าน ในวันที่ ๒๗ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ แต่ยังขาดสถานที่ในการอบรม

ในการนี้กลุ่มเยาวชนบ้านดอนค้อขออนุญาตใช้อาคารอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน
บ้านดอนแท่น เพื่อจัดกิจกรรมตามวันเวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ปลา ตัวใหญ่

(เด็กหญิงปลา ตัวใหญ่)

ประธานกลุ่มเยาวชนดอนค้อ

ติดต่อประสานงาน

เด็กหญิงปุดี มีความสุข

โทร ๐๐ - ๐๐๐๐ - ๐๐๐๐

ใบกิจกรรมที่ ๑

เรื่อง จดหมายจากกำนัน

สถานการณ์ สมมติให้ผู้เรียนเป็นกำนันตำบลบ้านค้อ บริเวณสองฝั่งถนนในตำบลมีหลอดไฟริมทางชำรุดเป็นจำนวนมาก อีกทั้งบริเวณเส้นทางที่เปลี่ยนไม่มีไฟส่องสว่าง กำนันต้องเขียนจดหมายกิจธุระขอความอนุเคราะห์จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครพนม

คำชี้แจง เขียนจดหมายกิจธุระเฉพาะส่วนเนื้อหาลงในช่องว่างต่อไปนี้

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

ใบกิจกรรมที่ ๒

เรื่อง นักประสานผ่านจดหมายกิจธุระ

คำชี้แจง พิจารณาชุดข้อมูลที่ได้รับแล้วเขียนจดหมายกิจธุระให้ถูกต้องทั้งในส่วนของรูปแบบเนื้อความและการใช้ภาษา

ตัวอย่างสลากชุดข้อมูล

ชุดที่ ๑

ชื่อผู้รับ : ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว

เรื่อง : ยืมอุปกรณ์กีฬา

สถานที่ผู้ส่งสาร : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหนองบัว อ.เมืองฯ

จ.หนองบัวลำภู

วัน-เวลา : วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๘.๐๐ น.

ชุดที่ ๒

ชื่อผู้รับ : ผู้อำนวยการการประปาส่วนภูมิภาค

เรื่อง : ขอรถน้ำสำหรับล้างอาคารอเนกประสงค์

สถานที่ผู้ส่งสาร : โรงเรียนบ้านห้วยใหญ่ อ.ห้วยใหญ่ จ.มุกดาหาร

วัน-เวลา : วันอังคารที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๘.๐๐ น.

ชุดที่ ๓

ชื่อผู้รับ : คุณสลา คุณวุฒิ

เรื่อง : เชิญเป็นวิทยากร

สถานที่ผู้ส่งสาร : โรงเรียนสารคามพิทยาคม อ.เมืองฯ จ. มหาสารคาม

วัน-เวลา : ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๐๐ น.

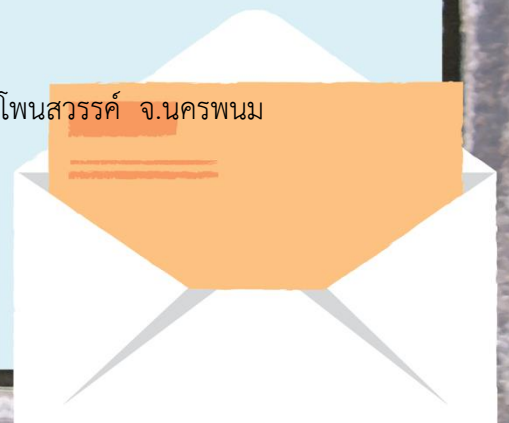
ชุดที่ ๔

ชื่อผู้รับ : คุณปลาหยุด ปาริณานุเคราะห์

เรื่อง : ขอใช้ลานอเนกประสงค์

สถานที่ผู้ส่งสาร : ผู้ใหญ่บ้านหนองท่ม ต.บ้านค้อ อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม

วัน-เวลา : ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๘.๐๐ น.

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นักอ่านข่าวขั้นเทพ

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข่าวและสามารถนำไปปรับใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

LEARNING LOSS

ภาวะถดถอยทางพัฒนาการด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๓/๓

ท ๑.๑ ม.๓/๔

ท ๑.๑ ม.๓/๘

ท ๑.๑ ม.๓/๙

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมาย องค์ประกอบ และประเภทของข่าว
๒. การวิเคราะห์เนื้อหาและระบุแนวคิดสำคัญของข่าวที่อ่าน
๓. การมีวิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสาร

ทักษะทางสังคม

๑. การสื่อสารเบื้องต้น
๒. การยอมรับภาระและความรับผิดชอบ
๓. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๓. ความสามารถในการคิด

รูปแบบการจัดกิจกรรม : กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ steps) เทคนิคหมวกหกใบ

ระบุคำถาม

๑. สืบค้นข่าว ตั้งคำถาม และหาคำตอบร่วมกัน

ไขเหตุสร้างความรู้

๓. อภิปรายหาคำตอบร่วมกันเพื่อเชื่อมโยงความรู้สู่คำตอบที่ถูกต้อง

ตามแสวงหาสารสนเทศ

๒. แบ่งกลุ่ม กำหนดหน้าที่ รับฟังคำชี้แจงบทบาท ศึกษา เทคนิคหมวกความคิดหกใบ จากนั้นศึกษาใบความรู้ และทำ ใบงาน เสนอคำตอบตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย

ควบคุมการสื่อสาร

๔. สรุปและบันทึกผลการอภิปรายลงใบงาน แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น

สร้างสรรค์งานตอบแทนสังคม

๕. ร่วมกันเสนอแนวคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
๖. สืบค้นข่าวประจำวัน วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ แล้วนำเสนอเสียงตามสายและจัดทำวีดิทัศน์
๗. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

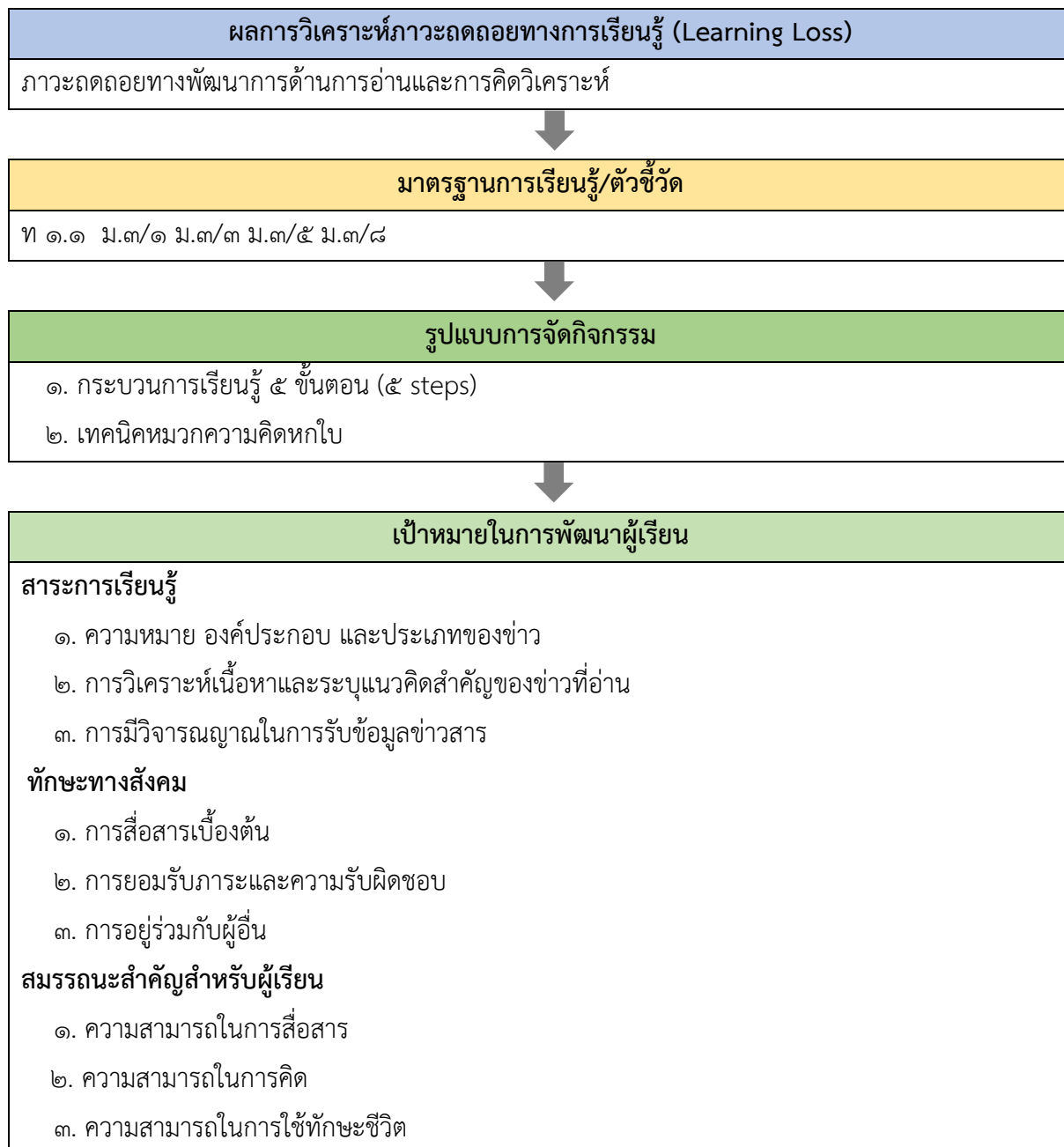
๑. ตัวอย่างข่าว
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข่าว
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การวิเคราะห์ข่าว
๔. หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ เพจ ช่องสื่อสารมวลชน
๕. หมวกคำถามหกสี
๖. แบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากการทดสอบหลังเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๓. ตรวจผลงาน / ภาระงาน

หัวข้อเรื่อง : นักอ่านข่าวขั้นเทพ

ข้อควรคำนึง

ด้านผู้เรียน	– ความแตกต่างระหว่างบุคคล
ด้านผู้สอน	– เปลี่ยนบทบาทจาก Teacher - centered มาเป็น Student - centered
ด้านเนื้อหา	– เหมาะสมกับเวลาและช่วงวัย
ด้านการจัดบรรยากาศ	– สถานที่เหมาะสม

กระบวนการจัดกิจกรรม

๑. สืบค้นตัวอย่างข่าวสั้น ๆ แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนในห้องฟัง
(ผู้สอนเสริมตัวอย่างข่าวไว้เพื่อเป็นแนวทางการสืบค้น)
๒. ร่วมกันวิเคราะห์ว่าข่าวที่นำมาเป็นข่าวประเภทใด และหาคำตอบ
ที่ต้องร่วมกัน (แนวคำตอบ - ข่าวการศึกษา, ข่าวสังคม, ข่าวบันเทิง,
ข่าวกีฬา)
๓. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน จากนั้นศึกษาใบกิจกรรมที่ ๑ การคิดวิเคราะห์
ด้วยเทคนิคหวมกความคิดหกใบ
๔. ศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข่าว จากนั้นทำใบงานที่ ๑
เรื่อง การวิเคราะห์ข่าว โดยสมาชิกกลุ่มตอบคำถามตามสี่ของหมวก
ที่ตนเองได้

ทักษะการวิเคราะห์

๕. ร่วมกันอภิปรายเหตุผลในการตอบคำถาม โดยใช้
เทคนิคหวมกหกใบ เลขานุการกลุ่มบันทึกไว้ ผู้เรียนในกลุ่มตัดสินใจเลือก
ทางเลือกร่วมกัน ผู้สอนคอยแนะนำเชื่อมโยงความรู้สู่คำตอบที่ถูกต้อง
๖. สรุปและบันทึกผลการอภิปราย ลงใบงานที่ ๑
จากนั้นส่งตัวแทนนำเสนอคำตอบที่ได้จากการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ประยุกต์ใช้ความรู้

๗. กันเสนอแนวคิดการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
และคัดเลือกข่าวที่เป็นประโยชน์ เหมาะสม
สำหรับนำเสนอผ่านเสียงตามสาย

ทักษะการสื่อสาร

๘. ฝึกจัดรายการข่าวออกเสียงตามสาย โดยสืบค้นข่าวประจำวันที่เป็น
ประโยชน์ จากหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ เพจ ช่องสื่อสารมวลชน
ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ฯลฯ
มานำเสนอจัดเสียงตามสายช่วงพักกลางวัน และจัดทำวีดิทัศน์
การอ่านข่าวลงช่อง Youtube ของห้องเพื่อนำเสนอข่าว
อย่างสร้างสรรค์
๙. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อควรคำนึง	
ด้านผู้เรียน	– ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
ด้านผู้สอน	– เตรียมเนื้อหาข่าวที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมหมวกความคิดหกใบได้ และจัดสรรเวลาให้เหมาะสม
ด้านเนื้อหา	– เหมาะสมกับช่วงวัย
ด้านการจัดบรรยากาศ	– อาจนำแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์สุมชื่อมาใช้ในการจัดกลุ่ม เพื่อเพิ่ม ความสนุกสนาน เช่น Group maker, Abcya, Inwquiz

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างข่าว
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข่าว
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การวิเคราะห์ข่าว
๔. หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ เพจ ช่องสื่อสารมวลชน
๕. หมวกคำถามหกสี
๖. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากการทดสอบหลังเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๓. ตรวจผลงาน / ภาระงาน

ใบกิจกรรมที่ ๑

เรื่อง การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิคหวมความคิดหกใบ

๑. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน
๒. สมาชิกในกลุ่มจับสลากเลือกสีหวมทั้ง ๖ ใบ
๓. แต่ละกลุ่มกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ ประธานกลุ่ม ดำเนินการอภิปราย รองประธาน เลขานุการกลุ่มทำหน้าที่บันทึกข้อมูล ผู้นำเสนอ และม้าเร็ว (ม้าเร็ว คือ คนที่จะมารับใบความรู้และใบงานไปแจกเพื่อนในกลุ่ม)
๔. ผู้เรียนแต่ละคนศึกษาบทบาทหน้าที่ การนำเสนอแนวคิดตามหวมความคิดหกใบ ดังนี้

- (๑) สมาชิกคนที่ ๑ หวมสีขาว เสนอข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นกลาง
- (๒) สมาชิกคนที่ ๒ หวมสีแดง เสนออารมณ์ความรู้สึกจะไม่มีเหตุผลประกอบ
- (๓) สมาชิกคนที่ ๓ หวมสีดำ เสนอข้อบกพร่อง จุดอ่อน ข้อเสีย
- (๔) สมาชิกคนที่ ๔ หวมสีเหลือง เสนอด้านจุดเด่น หรือโอกาส
- (๕) สมาชิกคนที่ ๕ หวมสีเขียว เสนอความเป็นไปได้ หรือแนวทางที่จะพัฒนาต่อไป
- (๖) สมาชิกคนที่ ๖ หวมสีน้ำเงิน ให้สรุปที่เป็นภาพรวม ความเป็นไปได้ของแนวความคิด และให้ข้อคิดเห็นแนวโน้มในอนาคต

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง ข่าว

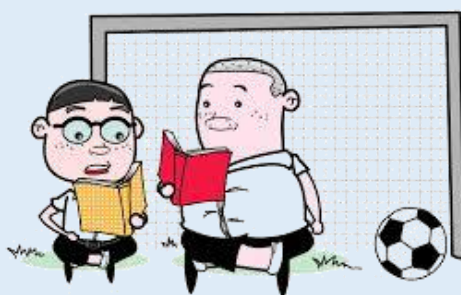

ความหมายของข่าว

ข่าว หมายถึงเหตุการณ์ที่คนในสังคมกำลังให้ความสนใจ และตีพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เหตุการณ์ที่นำมาเขียนเป็นข่าวจะต้องเป็นเรื่องที่ทันเหตุการณ์ และส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคม

องค์ประกอบของข่าว

๑. พาดหัวข่าว เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำพูดสะดุดตา และตัวอักษรใหญ่กว่าเนื้อข่าว
๒. ความนำ คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่าเหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความว่าอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวโดยไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป
๓. ส่วนเชื่อม คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนัก บางข่าวอาจจะมีส่วนนี้และบางข่าวอาจจะไม่มีก็ได้
๔. เนื้อข่าว คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้น ๆ หากมีรายละเอียดก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

ประเภทของข่าว

๑. ข่าวการเมือง เป็นข่าวที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหารของหน่วยงานต่าง ๆ

๒. ข่าวการศึกษา เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับการจัดระบบการศึกษาของรัฐในระดับต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมของการศึกษา รวมถึงความก้าวหน้าของระบบการศึกษาวิจัยต่าง ๆ และการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคิดค้น และพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์และสื่อสารโทรคมนาคม

๓. ข่าวเกษตร เป็นข่าวที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทุก ๆ อย่างที่เกิดขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รวมทั้งบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจด้านการเกษตร

๔. ข่าวเศรษฐกิจ เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับเรื่องปากท้องของประชาชนจากภาวะเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไป

๕. ข่าวกีฬาและข่าวสุขภาพ เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ รวมไปถึงความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวของวงการกีฬาและการดูแลสุขภาพอนามัย

๖. ข่าวอาชญากรรม เป็นการรายงานข่าวการฆาตกรรม ปล้น จี้ ลักพาตัว ก่อวินาศกรรม การปลอมแปลง เป็นข่าวที่มักเกิดขึ้นตามภาวะสภาพของสังคม

๗. ข่าวสังคม จะเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นที่จับตามองของสังคม เช่น กลุ่มไฮโซ นักธุรกิจ

๘. ข่าวปัญหาสังคมและภัยสังคม เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวภาวะสภาพที่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ ส่วนข่าวภัยสังคมเป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับการหลอกลวง ต้มตุ๋น ที่ส่งผลกระทบต่อคนในสังคมปัจจุบัน

๙. ข่าวบันเทิง เป็นข่าวยอดนิยมของคนไทย เนื่องจากจะเป็นเรื่องราวในวงการบันเทิงของดารา นักร้อง ศิลปิน ผู้ที่เป็นที่ชื่นชอบ รวมถึงเรื่องด้านลบของวงการด้วย

๑๐. ข่าวภัยธรรมชาติ เป็นข่าวที่รายงานเกี่ยวกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลก เช่น น้ำท่วม ไฟป่า พายุพัดถล่ม เป็นต้น

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การวิเคราะห์ข่าว

คำชี้แจง ผู้เรียนอ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามด้วยวิธีคิดแบบหมวกความคิดหกใบ

ฝนตกหนัก-ดินถล่ม คร่าชีวิตในกัวเตมาลาแล้ว ๒๒ ราย

พบผู้เสียชีวิตแล้ว ๒๒ ราย หลังดินถล่มซ้ำระลอก ๒ ฝังร่างประชาชนที่กำลังเข้าให้การช่วยเหลือรถโดยสารที่ถูกดินถล่มก่อนหน้าในกัวเตมาลา คาดใช้เวลาอีก ๒ วัน ค้นหาผู้เสียชีวิตทั้งหมด

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า เมื่อวันที่ ๕ ก.ย. (ตามเวลาท้องถิ่น) เกิดดินถล่มซ้ำในกัวเตมาลา ฝังร่างประชาชนที่พยายามเข้าช่วยเหลือรถโดยสาร ที่ถูกดินถล่มทับก่อนหน้านี้ เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตแล้วอย่างน้อย ๒๒ คน

เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัย กู้ร่างของผู้เสียชีวิตออกมาได้แล้ว ๒๒ ราย จากเหตุดินถล่มทางหลวงสายหลักทางตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองหลวง และคาดว่าจะต้องใช้เวลาอีก ๒ วัน ในการค้นหาร่างผู้เสียชีวิตที่ติดอยู่ใต้ดินที่ถล่มลงมา

"ดินถล่มลงมาทับรถโดยสาร รวมถึงคนที่กำลังเข้าไปช่วยเหลือในบริเวณนั้นกว่า ๑๐๐ คน ซึ่งเราต้องค้นหาร่างของเหยื่อออกมาให้ได้ทั้งหมด" เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยกล่าว

ทั้งนี้เหตุการณ์ดังกล่าวนับเป็นโศกนาฏกรรมครั้งร้ายแรง อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยยังประกาศเตือนประชาชนให้ระวังภาวะฝนตกหนักต่อเนื่องในวันอาทิตย์และวันจันทร์

“ข่าวต่างประเทศ”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thairath.co.th/content/oversea/108959>

๑. ชาวที่ผู้เรียนอ่านเป็นชาวประเภทใด (คิดแบบหมวกสีขาว)

.....

.....

๒. ผู้เรียนมีความรู้สึกอย่างไรหลังจากที่อ่านข่าวนี้จบ คิดว่าข่าวนี้มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ (คิดแบบหมวกสีแดง)

.....

.....

.....

๓. ผู้เรียนคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในข่าวมีสาเหตุมาจากอะไร (คิดแบบหมวกสีดำ)

.....

.....

.....

๔. ผู้เรียนมีแนวทางอย่างไรที่จะลดปัญหาที่เกิดขึ้น (คิดแบบหมวกสีเขียว)

.....

.....

.....

.....

๕. ประโยชน์หรือข้อคิดที่ได้จากข่าวนี้คืออะไร แนวโน้มในอนาคตจะเป็นอย่างไร (คิดแบบหมวกสีน้ำเงิน)

.....

.....

.....

.....

๖. ผู้เรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากข่าวนี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (คิดแบบหมวกสีเหลือง)

.....

.....

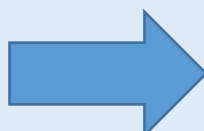
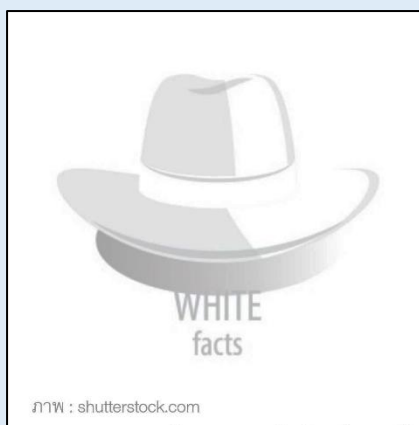
.....

.....

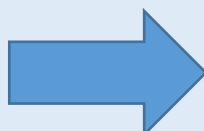
.....

.....

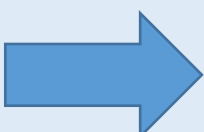
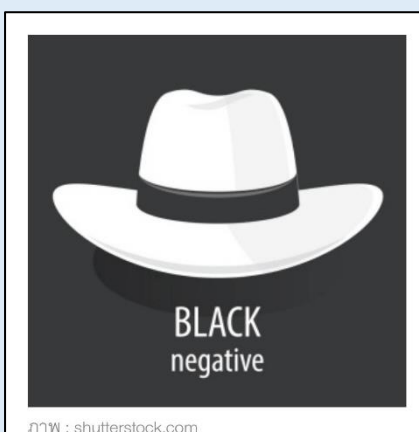
หมวดคำถาม ๖ ถี

ข่าวที่ผู้เรียนอ่าน
เป็นข่าวประเภทใด

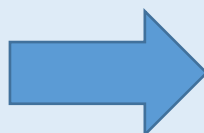

ผู้เรียนมีความรู้สึกอย่างไร
หลังจากที่อ่านข่าวนี้จบ คิดว่า
ข่าวนี้มีความน่าเชื่อถือหรือไม่

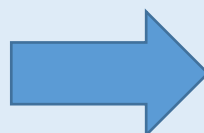

ผู้เรียนคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในข่าว
มีสาเหตุมาจากอะไร

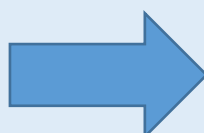
หมวกคำถาม ๒ สี

ผู้เรียนมีแนวทางอย่างไร
ที่จะลดปัญหาที่เกิดขึ้น

ประโยชน์หรือข้อคิดที่ได้
จากข่าวนี้อะไร แนวโน้ม
ในอนาคตจะเป็นอย่างไร

ผู้เรียนจะนำข้อคิดที่ได้
จากข่าวนี้ไปปรับใช้
ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง นักอ่านข่าวชั้นเทพ

คำชี้แจง ผู้เรียนอ่านข่าวและตอบคำถามต่อไปนี้

วางระเบิดรถแก่งป้ายแดง นศ. ศิลปากร ไร้คนเจ็บ

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ตำรวจวิทยาการตรวจสอบรถยนต์ทะเบียน ป้ายแดง ศ ๗๙๓๐ กรุงเทพมหานคร หลังถูกคนร้ายลอบวางระเบิดขณะนำไปจอดไว้ ภายในซอยซึกพระ ๑๖ เขตตลิ่งชัน ทำให้กันชนหลังพังเสียหาย นอกจากนี้แรงระเบิดยังทำให้กระจกชั้นลอยและกันสาดอาคารพาณิชย์ ๔ ชั้นครึ่ง ๕ คูหา ซึ่งเป็นบริษัทผลิต จำหน่ายอุปกรณ์และแว่นตาว่ายน้ำซึ่งอยู่ระหว่างตกแต่ง ยังไม่เปิดให้บริการ พังเสียหายด้วย จากการสอบสวนนายวรกร เทพาสิตธนา เจ้าของรถซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตลิ่งชัน ทราบว่ามาส่งเพื่อนภายในซอย โดยจอดรถไว้บริเวณเกิดเหตุตั้งแต่เวลา ประมาณ ๒๑.๐๐ น. จนกระทั่งเวลาประมาณ ๒๓.๐๐ น. เกิดเสียงดังขึ้น จึงออกมาดูพบรถถูกระเบิดเสียหาย เบื้องต้นตำรวจคาดว่าน่าจะเป็นระเบิดแสวงเครื่อง ส่วนสาเหตุอยู่ระหว่างตรวจสอบ เนื่องจากเจ้าของรถให้การว่าไม่เคยมีเรื่องกับใคร พร้อมทั้งประสานขอกล้องวงจรปิดบริษัทซึ่งอยู่ใกล้เคียงบริเวณเกิดเหตุมาตรวจสอบแต่ภาพไม่ชัดเจน เนื่องจากเจ้าของอาคารนำถุงพลาสติกไปคลุมกล้องไว้เนื่องจากช่วงเย็นเกิดฝนตก

ที่มา : สำนักข่าวไทย

๑. ข่านนี้จัดอยู่ในข่าวประเภทใด
 - ก. ข่าวสังคม
 - ข. ข่าวการเมือง
 - ค. ข่าวเศรษฐกิจ
 - ง. ข่าวอาชญากรรม
๒. หากเจ้าของอาคารไม่นำพลาสติกไปคลุมกล้องวงจรปิด จะเกิดเหตุการณ์ใด
 - ก. อาจมองเห็นตัวผู้วางระเบิด
 - ข. คนร้ายอาจจะไม่กล้าวางระเบิด
 - ค. รถที่จอดไว้จะมีความปลอดภัย
 - ง. ความรุนแรงของระเบิดจะน้อยลง
๓. ข้อใดเป็นประโยชน์สูงสุดของการอ่านข่านนี้
 - ก. ควรจอดรถในที่ปลอดภัย
 - ข. ไม่ควรกลับบ้านดึกจนเกินไป
 - ค. ควรติดกล้องวงจรปิดให้ทั่วถึง
 - ง. ควรช่วยกันสอดส่องการวางระเบิด
๔. นักเรียนมีวิธีป้องกันตัวเองจากเหตุระเบิดอย่างไร
 - ก. ไม่เที่ยวกลางคืน
 - ข. ไม่ออกจากบ้านถ้าไม่จำเป็น
 - ค. นำสิ่งของผิดสังเกตไปให้ไกลจากบ้าน
 - ง. พบเห็นสิ่งของผิดสังเกตแจ้งเจ้าหน้าที่
๕. ข้อสรุปของข่านนี้คืออะไร
 - ก. นักศึกษาไม่ควรมึนหลับเพราะอาจเกิดอันตรายได้
 - ข. ตำรวจต้องให้ความสำคัญกับปัญหาระเบิดมากขึ้น
 - ค. การกลับบ้านดึกอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนเองได้
 - ง. ปัญหาระเบิดเป็นเรื่องที่คนในสังคมต้องช่วยกันระวัง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

นักอ่านข่าวขั้นเทพ

๑. ข่าวนี้จัดอยู่ในข่าวประเภทใด
 - ก. ข่าวสังคม
 - ข. ข่าวการเมือง
 - ค. ข่าวเศรษฐกิจ
 - ☒ ง. ข่าวอาชญากรรม
๒. หากเจ้าของอาคารไม่นำพลาสติกไปคลุมกล่องวงจรปิด จะเกิดเหตุการณ์ใด
 - ☒ ก. อาจมองเห็นตัวผู้วางระเบิด
 - ข. คนร้ายอาจจะไม่กล้าวางระเบิด
 - ค. รถที่จอดไว้จะมีความปลอดภัย
 - ง. ความรุนแรงของระเบิดจะน้อยลง
๓. ข้อใดเป็นประโยชน์สูงสุดของการอ่านข่าวนี้
 - ก. ควรจอดรถในที่ปลอดภัย
 - ข. ไม่ควรกลับบ้านดึกจนเกินไป
 - ค. ควรติดกล่องวงจรปิดให้ทั่วถึง
 - ☒ ง. ควรช่วยกันสอดส่องการวางระเบิด
๔. นักเรียนมีวิธีป้องกันตัวเองจากเหตุระเบิดอย่างไร
 - ก. ไม่เที่ยวกลางคืน
 - ข. ไม่ออกจากบ้านถ้าไม่จำเป็น
 - ค. นำสิ่งของผิดสังเกตไปให้ไกลจากบ้าน
 - ☒ ง. พบเห็นสิ่งของผิดสังเกตแจ้งเจ้าหน้าที่
๕. ข้อสรุปของข่าวนี้คืออะไร
 - ก. นักศึกษาไม่ควรมียุทโธปกรณ์เพราะอาจเกิดอันตรายได้
 - ข. ตำรวจต้องให้ความสำคัญกับปัญหาระเบิดมากขึ้น
 - ค. การกลับบ้านดึกอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนเองได้
 - ☒ ง. ปัญหาระเบิดเป็นเรื่องที่คนในสังคมต้องช่วยกันระวัง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ฉลาดรู้เท่าทันสื่อ

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สื่อและรับสารอย่างมีวิจารณญาณพร้อมประเมินความน่าเชื่อถือและใช้ภาษาในการแก้ปัญหาสถานการณ์การถูกล่อลวงจากสื่อได้อย่างเหมาะสม

LEARNING LOSS

ปัญหากระบวนการรับสาร การคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์และการใช้ภาษาในการเขียนและการพูดสื่อสารความรู้ ความคิดให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๒

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๔

รูปแบบการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมาย หลักการสังเกตข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากสื่อ
๒. หลักการรับสารอย่างมีวิจารณญาณ
๓. แนวทางการใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่ผู้รับสาร
๔. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
๕. การรับสารอย่างมีวิจารณญาณ
๖. การใช้ภาษาในการพูดเพื่อแก้ปัญหา
๗. ตระหนักถึงคุณค่าการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมตามสถานการณ์

ทักษะทางสังคม

๑. การทำงานร่วมกันเป็นทีม
๒. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

กระบวนการจัดกิจกรรม

เรียนรู้ความน่าเชื่อถือจากสื่อ Call center

๑. ศึกษาสถานการณ์ส่งต่อข้อความผ่านสังคมออนไลน์ (Call Center) เว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=NdhGJi3DS-Y>

๒. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสื่อโดยพิจารณาความเป็นไปได้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และที่มาของสื่อ

วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

๓. อภิปรายความรู้เดิม เรื่อง หลักการสังเกตข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

๔. แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากสื่อสถานการณ์การส่งข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Call Center) ที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเตรียมมา

ประเมินค่าความน่าเชื่อถือของสื่อ

๕. นำเสนองานหน้าชั้น พร้อมวิพากษ์ความถูกต้องของข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อร่วมกัน

คิดแก้ปัญหาสถานการณ์เมื่อถูกล่อลวงจากสื่อ

๖. อภิปรายความรู้เดิม เรื่อง หลักการรับสารอย่างมีวิจารณญาณ พร้อมทั้งร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วิचारณญาณในการฟังและดู

๗. สร้างสถานการณ์ว่าหากผู้เรียนพบสถานการณ์ล่อลวงจากสื่อข้อ ๑ - ๖ ผู้เรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

๘. ร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง วิธีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสารและการพูดเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

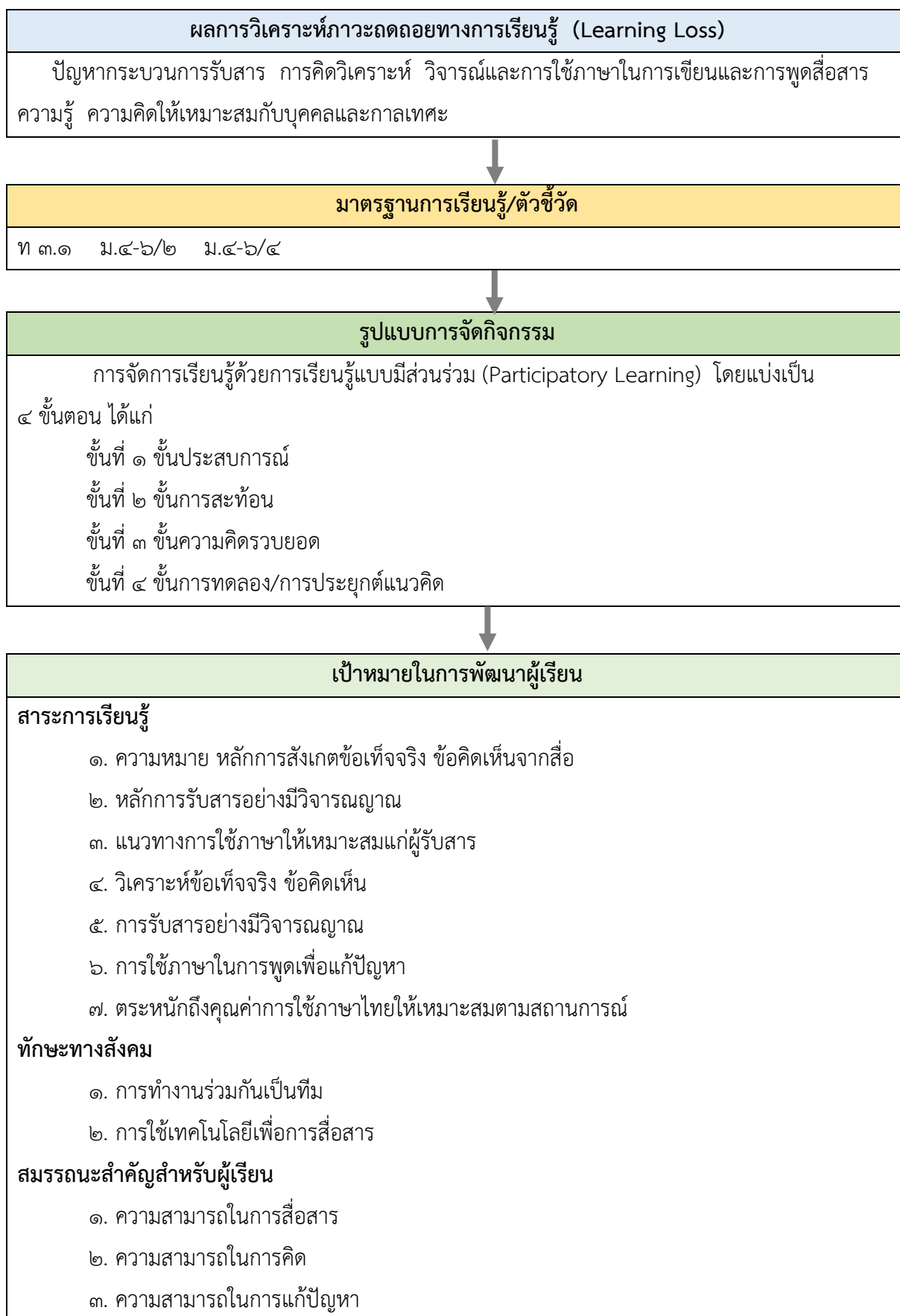
๑. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การนำเสนอข้อมูลเท็จ
๒. สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การนำเสนอข้อมูลเท็จ
๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
๔. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วิचारณญาณในการฟังและดู

การวัดและการประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

หัวข้อเรื่อง : ฉลาดรู้เท่าทันสื่อ

กระบวนการจัดกิจกรรม

เรียนรู้ความน่าเชื่อถือ
จากสื่อ call center

๑. ศึกษาสถานการณ์ส่งต่อข้อความผ่านสังคมออนไลน์ (Call Center) เว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=NdhGJi3DS-Y>

วิเคราะห์
ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

๒. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสื่อโดยพิจารณาความเป็นไปได้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และที่มาของสื่อ

๓. ผู้เรียนอภิปรายความรู้เดิม เรื่อง หลักการสังเกตข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่องข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เพิ่มเติม

๔. แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากสื่อ สถานการณ์การส่งข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Call Center) ที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเตรียมมา

ประเมินค่า
ความน่าเชื่อถือของสื่อ

๕. นำเสนองานหน้าชั้น พร้อมวิพากษ์ความถูกต้องของ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อร่วมกัน

คิดแก้ปัญหาสถานการณ์
เมื่อถูกล่อลวงจากสื่อ

๖. อภิปรายความรู้เดิม เรื่อง หลักการรับสารอย่างมี วิจารณญาณ พร้อมทั้งร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วิจารณญาณในการฟังและดู

๗. สร้างสถานการณ์ว่าหากผู้เรียนพบสถานการณ์ล่อลวงจากสื่อ ข้อ ๑ - ๖ ผู้เรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

๘. ร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง วิธีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของ สารและการพูดเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

ข้อควรคำนึง

๑. ข้อมูลลงจากแหล่งข่าวต่าง ๆ ในกิจกรรม ผู้สอนควรนัดหมายให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและเตรียมล่วงหน้า ขณะเดียวกันผู้สอนควรเตรียมสื่อสำรองตามสถานการณ์และบริบทของท้องถิ่น
๒. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถปรับใช้ได้ทั้งสถานการณ์การเรียนรู้แบบ on site และ online

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การนำเสนอข้อมูลเท็จ

๒. สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวง การนำเสนอข้อมูลเท็จ

จากเว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=NdhGji3DS-Y>

๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

๔. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วิจารณ์ญาณในการฟังและดู

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ความหมายของคำว่า ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ว่า

“ข้อเท็จจริง”

หมายถึง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมา
หรือที่เป็นอยู่ตามจริง

“ข้อคิดเห็น”

หมายถึง ความเห็น

ลักษณะของข้อเท็จจริง

- ๑ มีความเป็นไปได้
- ๒ มีความสมจริง
- ๓ มีหลักฐานเชื่อถือได้
- ๔ มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะของข้อคิดเห็น

- ๑ ความเชื่อ
- ๒ เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
- ๓ เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
- ๔ เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ
- ๕ เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดและผู้เขียนเอง

ตัวอย่างข้อความที่ข้อเท็จจริง

ที่มา	ข้อความ
นวนิยายเรื่องบุพเพสันนิวาส โดย รอมแพง	เกศสุรางค์นั่งอ่านสมุดบันทึกของพระศรีวิสารสุนทรอยู่ในห้อง ข้อสังเกต: มีหลักฐานเชื่อถือได้
บทเพลง บ้านเกิดเมืองนอน	แต่ครั้งนานกาลเก่า ชาติเราเขาเรียกชาติไทย ข้อสังเกต: มีหลักฐานเชื่อถือได้
ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕	ถึงแม้ตำรวจจะสรุปคดีแดงโมไปเรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีคดีฟ้องร้อง ตามกันมาอีก ข้อสังเกต: มีความเป็นไปได้

ข้อความที่ส่งต่อจากแอปพลิเคชัน
ไลน์ (Application Line)

โภชนาการกับการฟื้นฟูร่างกาย
ผู้ป่วย LONG COVID

กินอาหารที่มีจุลินทรีย์สุขภาพ
โพรไบโอติกส์ (Probiotics)
เช่น โยเกิร์ต นมเปรี้ยว
โดยเลือกชนิดที่มีน้ำตาลน้อย

กินอาหารที่มีกากใยอาหารสูง
เช่น ธัญพืช ถั่วเมล็ดแห้ง ถั่วลิสง
หอมหัวใหญ่ กระเทียม เป็นต้น
เพื่อเป็นอาหารให้จุลินทรีย์สุขภาพ
และยังช่วยระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย

กินอาหาร 5 หมู่
เช่น เนื้อสัตว์ ไข่ นม เนยแข็ง
ถั่วต่างๆ ถั่วเหลือง เป็นต้น

หลีกเลี่ยงอาหารขยะ (Junk Food) คือ อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการน้อย
มีแคลอรีสูง โดยมักประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต ไขมัน หรือโซเดียมในปริมาณมาก
เช่น น้ำอัดลม ขนมหวาน อาหารทอด ขนมขบเคี้ยว ขนมปังกรอบ เป็นต้น

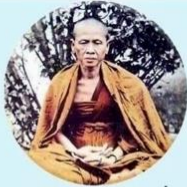
เพิ่มวิตามิน ฟื้นฟูร่างกาย เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

- ✓ **วิตามินดี** พบมากในไข่และปลาไขมันสูง เช่น ปลาแซลมอน ปลาซาร์ดีน ปลาแมคเคอเรล และเห็ด
- ✓ **วิตามินดี** พบมากในปลาทูน่า ปลาซาร์ดีน ปลาแมคเคอเรล และเห็ด
- ✓ **วิตามินอี** พบมากในถั่วเหลือง น้ำมันดอกทานตะวัน น้ำมันจมูกข้าวสาลี และน้ำมันรำข้าว
- ✓ **วิตามินอี** พบมากในถั่วเหลือง น้ำมันดอกทานตะวัน น้ำมันจมูกข้าวสาลี และน้ำมันรำข้าว
- ✓ **ธาตุสังกะสี** พบมากในเนื้อสัตว์ ไข่ และนม

สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
www.nutrition.mahidul.ac.th

ข้อสังเกต: มีความสมเหตุสมผล โดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของ
ข้อมูล

ตัวอย่างข้อความที่ข้อคิดเห็น

ที่มา	ข้อความ
นวนิยายเรื่องบุพเพสันนิวาส โดย รอมแพง	“เจ้าไม่ได้กลับมาเพื่อที่นี่เพื่อมาเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ เจ้ากลับมาพบคุณพี่ เจ้ากลับมาเพราะบุพเพสันนิวาส” ข้อสังเกต: ความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาส
บทเพลงบ้านเกิดเมืองนอน	บ้านเมืองเราพร้อมอยู่หมู่เหล่า พวกเราล้วนพงศ์เผ่า ศิวิไลซ์ ข้อสังเกต: ข้อความที่แสดงความรู้สึก
ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕	...พอดีตนมาพบว่ามีกรกระทำผิดในพื้นที่นี้ เลยต้องมาใช้บริการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเชื่อมั่นว่าตำรวจจะให้ความเป็นธรรม” ข้อสังเกต: เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
ข้อความที่ส่งต่อจากแอปพลิเคชันไลน์ (Aplication Line)	 “มนุษย์ผู้ได้อือศีล 5 ได้มันเที่ยงแล้ว ผู้นั้นได้เป็นอุบาสกอุบาสิกาในพุทธศาสนา เป็นผู้มีปัญญา เกิดมามีเสียชาติ เป็นผู้ฉลาดนำความสุข มาใส่ตัว ประเสริฐกว่า ทรัพย์สมบัติทั้งหลาย ที่มีอยู่ในโลกนี้ทั้งมวล... ศีล 5 เป็นอริยทรัพย์ เป็นต้นของความบริสุทธิ์ เป็นน้ำทิพย์สำหรับล้างบาป คือ ความเดือดร้อนภายใน ให้หายได้ เป็นบันไดแก้ว สำหรับก้าวขึ้นไปสู่สวรรค์... พระธรรมคำสอนคือ ศีล 5 เป็นธงไชยเฉลิมโลก ถ้ามนุษย์ทั้งหลายพากันถือศีล 5 ได้ทั้งโลก มนุษย์และสัตว์ ทั้งหลาย ซึ่งมีในโลกก็มีความสุข ธรรมก็มีความจำเริญ โลกกับธรรมด้อยที่น้อยอาศัยซึ่งกันและกัน...” ครูบาเจ้าศรีวิชัย สิริวิโช ข้อสังเกต: เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง วิจารณ์งานในการฟังและดู

การฟังและดูเรื่องราวประเภทต่าง ๆ นั้น นอกจากจะต้องมีสติเพื่อให้รู้เท่าทันสารที่ได้ฟังและดูแล้ว ยังต้องมีวิจารณ์งานในการคัดกรองสื่อประเภทต่าง ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร มุ่งเน้นให้ความรู้หรือข้อเท็จจริงหรือเพียงแสดงความคิดเห็น ผู้ส่งสารมีเจตนาจะให้คล้อยตามหรือให้ข้อมูลเท่านั้น

หลักการฟังและการดูอย่างมีวิจารณ์งาน

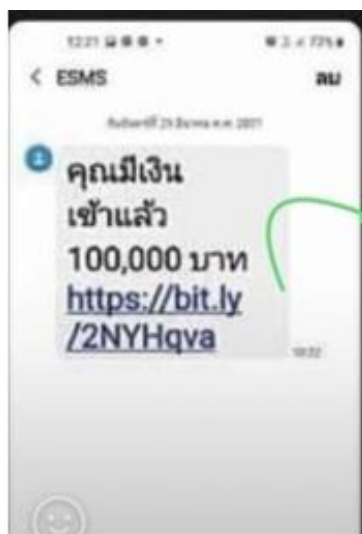
๑. พิจารณาว่าผู้พูดหรือผู้แสดงมีจุดมุ่งหมายอย่างไร จุดมุ่งหมายนั้นชัดเจนหรือไม่
๒. เรื่องที่ฟังหรือดูนั้นให้ประโยชน์ แง่คิด ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม หรือมีความคิดสร้างสรรค์อย่างไร
๓. เนื้อหาของเรื่องนั้นมีความเป็นไปได้อย่างไรเพียงใด
๔. เนื้อหาในเรื่องนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ มีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่
๕. ผู้พูดหรือผู้แสดงมีวิธีการถ่ายทอดความคิดอย่างไร

ที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34505>

ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้กิจกรรมฉลาดรู้เท่าทันสื่อ

สื่อที่ ๑ : หลอกกดเงิน

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=NdhGJi3DS-Y>

สื่อที่ ๒ : หลอกดูดเงินจากบัญชี

(สถานการณ์จำลอง...เมื่อเหยื่อได้รับโทรศัพท์)

สายที่ ๑ : สวัสดี โทรจากสถานีตำรวจภูธร จังหวัด.....คุณมีชื่อร่วม
 ก่ออาชญากรรมที่สถานีตำรวจ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ใจของคุณ ให้กด ๙
 เหยื่อ : (กดเลข ๙ ลงบนโทรศัพท์มือถือ)
 สายที่ ๒ : สวัสดี ตำรวจไซเบอร์ ได้รับแจ้งชื่อคุณร่วมการก่ออาชญากรรมที่จังหวัด.....
 ให้รายงานตัวผ่านแอปที่ส่งให้.....เมื่อโหลดแอปเสร็จแล้ว
 กรุณาตอบคำถาม.....

ข่าวปทุมธานี · ติดตาม

1 วัน · 🌐

มาแนวใหม่ ระวัง โดดดูดเงินเกลี้ยงบัญชี เดือนกัย ช่วย
 กันแชร์
 แก๊งค์ Call center พวกนี้ หามุขใหม่ได้ไม่เว้นแต่ละวัน
 ล่าสุด
 สายที่ 1 : อ้างเป็น....(อะไรก็แล้วแต่) กสทช. , ไปรษณีย์,
 บริษัทขนส่ง, ตำรวจ, อัยการ, ศาล, ปปง.
 สายที่ 2 : อ้างเป็นตำรวจไซเบอร์ ขอให้ลงแอป หรือ โหลด
 แอป
 จากนั้นหลอกคุยไปเรื่อย ขณะที่แอปนั้นทำการล้วง ดูด
 ข้อมูล โอนเงินจากบัญชีในมือถือคุณเลย (เราคุยกับโจร
 อยู่ ไม่เห็นหน้าจอ)
 สรุบ เงินหาย ข้อมูลส่วนตัวถูกเอาไป
 แอปดังกล่าวคือแอปที่ใช้ควบคุมโทรศัพท์เรา (หรือ
 คอมพิวเตอร์ของเรา) จากระยะไกล ห้ามลงโดยเด็ดขาด
 เจ้าหน้าที่ #ตำรวจไซเบอร์ ขอยืนยันว่าเราไม่มียุบาย
 แบบนี้โดยเด็ดขาด ทั้งโทรไลน์ คุยไลน์ วิตโอคอล ลงแอป
 โหลดแอป
 มีอย่างเดียวคือออกมาหมายเรียกเท่านั้นครับ

CREDIT : กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวน
 อาชญากรรมทางเทคโนโลยี #บชสอท.#CCIB
 #มาแนวใหม่ #ระวัง #เดือนกัย

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=NdhGJi3DS-Y>

สื่อที่ ๓ : ข้อมูลส่งต่อแอปพลิเคชันไลน์

เริ่มพรุ่งนี้เวลา 05.27 น. เราจะสัมผัสกับปรากฏการณ์ **APHELION** ที่ซึ่งโลกจะอยู่ไกลจากดวงอาทิตย์มาก

เรามองไม่เห็นปรากฏการณ์นี้ แต่เราสามารถรู้สึกถึงผลกระทบของมัน นี่จะอยู่ได้จนถึงเดือนสิงหาคม

เราจะประสบกับอากาศหนาวมากกว่าอากาศหนาวก่อนหน้านี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไข้หวัดใหญ่ ไอ หายใจสั้น เป็นต้น

เพราะฉะนั้น ให้ทุกคนเพิ่มภูมิคุ้มกันด้วยการดื่มหรือรับประทานวิตามินหรือ/และอาหารเสริมจำนวนมากเพื่อให้ภูมิคุ้มกันของเราแข็งแรง

ระยะทางจากโลกสู่ดวงอาทิตย์ 5 นาทีแสง หรือ 90,000,000 กิโลเมตร ปรากฏการณ์ของ **aphelion** ถึง 152,000,000 กิโลเมตร อีก 66%

ดังนั้นอากาศจึงเย็นลง และผลกระทบต่อร่างกายไม่ดีเพราะไม่คุ้นเคยกับอุณหภูมินี้

ด้วยเหตุผลนั้น รักษาสุขภาพสุขภาพของเราให้มีสุขภาพดีด้วยสภาพอากาศดังกล่าวครับ

อย่าให้เป็นข้ออ้างสำหรับเฟสต่อไปของโคโรนา

NOTA: กรุณาแบ่งปันข้อมูลนี้ให้กับทุกคนที่คุณรู้จัก

<https://techno.okezone.com/read/2022/01/24/56/2536964/menkenal-fenomena-aphelion-biar-tak-termakan-hoaks-yang-sempat-beredar>

Mengenal Fenomena Aphelion, Biar Tak Termakan Hoaks yang Sempat Beredar : Okezone techno

สื่อที่ ๔ : ตัวอย่างสื่อลง จาก call center

- call center : ทาง กสทช. ขอสอบถามผู้ให้บริการว่าเบอร์โทรของท่านเคยเล่นเฟส เล่นไลน์ไหม
- เหยื่อ : เคยครับ ทุกอย่างที่เป็นโซเชียลมีเดีย
- call center : มีหมายเลขโทรศัพท์อื่น คือเบอร์.....ด้วยไหม
- เหยื่อ : ไม่ใช่เบอร์นั้น ผมใช้เบอร์.....
- call center : หมายเลขที่ท่านแจ้งมีการทำผิดกฎหมายไปสมัครเฟสแล้วเอาข้อมูลไปใช้ผิดกฎหมาย
โดยไม่ขออนุญาตเจ้าของภาพและข้อมูล ให้ท่านไปแจ้งความแล้วจะไม่โดนปิด
สัญญาณโทรศัพท์ภายใน ๒ ชั่วโมง
- เหยื่อ : ผมไม่ประสงค์จะไปแจ้งความครับ ต้องทำอะไร
- call center : ไม่ได้...เหตุนี้เกิดมานานแล้ว ท่านต้องรีบไปแจ้งความกรมตำรวจ แล้วส่งเรื่องมาที่
กสทช. ให้ตรวจสอบตัวตน
- เหยื่อ : ให้ผมไปแจ้งความที่ไหน
- call center : แจ้งที่ท่านพักอาศัยอยู่ คือจังหวัดนครราชสีมา
- เหยื่อ : ถ้าฉันคงต้องรอวันหยุด เพราะผมไม่ได้กลับไปโคราชครับ บ้านผมและที่ทำงานอยู่นครปฐม
- call center : ถ้าฉันคงต้องดำเนินการนะครับ
- เหยื่อ : ไปหาวิธีโกหกผมให้เนียนกว่านี้นะ เพราะเครื่องที่โทรกับคุณเป็นยี่ห้อ.....เล่นไม่ได้แล้ว
อีกเครื่องเป็นไอแพด ใช้ไวไฟอย่างเดียวไม่เกี่ยวกับเบอร์โทร

สื่อที่ ๕ : ลวงให้กรอกข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้ QR Code

ผ่านแอปพลิเคชันไลน์

DB.5 / ลำดับที่ ...22...

ใบนํานำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

Thailand Post ที่ทำการนำจ่ายภาษีเจริญ 5 หมู่บ้านพุทธาน

เรียน คุณ... [Redacted]

ผู้อยู่อาศัยบ้านเลขที่... [Redacted]

ด้วยที่ทำการไปรษณีย์ภาษีเจริญ 5 ได้นำจ่ายสิ่งของให้ท่าน

เลขที่ [Redacted]

ส่งของ RK 0367 7784 8 TH

ในวันที่ เดือน 4 มิ.ย. 2565 เวลา 14.40 น. แต่บ้านปิด/ไม่มีคนรับ/ไม่มีผู้ลงนามรับแทน

QR Code

<https://rb.gy/mzuz1p>

กรุณาสแกน QR Code เพื่อนำจ่าย

ดังนั้นโปรดดำเนินการดังต่อไปนี้

① สแกน QR Code และกรอกข้อมูล เพื่อนำจ่ายใหม่อีกครั้ง

② มาติดต่อรับ ณ ที่ทำการนำจ่ายภาษีเจริญ 5 หมู่บ้านพุทธาน ซอย เพชรเกษม 81 จ. – ออ. เวลา 7.30 น.– 14.30 น.

③ หากมาติดต่อขอรับ ณ ที่ทำการฯ โปรดเตรียมบัตรประชาชนเพื่อประกอบการติดต่อขอรับ

ที่ทำการนำจ่าย ภาษีเจริญ 5
ชนจ.3 โทร. 0986197514

****โปรดติดต่อการนำจ่ายใหม่อีกครั้งภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ออกใบนี้ ในวันและเวลาทำการ***

สื่อที่ ๖ : การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลผ่าน call center

ตัวอย่างสถานการณ์จำลอง

เวลา ๑๓.๐๐ น.

Call center :โทรศัพท์.....

เหยื่อ : สวัสดีค่ะ

Call center : ฮัลโหล อ้อย ทำอะไรอยู่ คิดถึงนะ มาหาหน่อยสิ

เหยื่อ : โทรผิดนะค่ะ นี่ไม่ใช่อ้อยค่ะ

Call center : โห เสียงเพราะจังเลย เอ้า ทำอะไรอยู่ เย็นนี้ล่ะ

เหยื่อ :วางหูโทรศัพท์....

เวลา ๑๕.๐๐ น.

Call center :โทรศัพท์.....

เหยื่อ : สวัสดีค่ะ

Call center : ฮัลโหล ทำอะไรอยู่ คิดถึงนะ วางหูทำไม

เหยื่อ :วางหูโทรศัพท์....

เวลา ๐๒.๐๐ น.

Call center : ฮัลโหล

เหยื่อ : สวัสดีค่ะ

Call center : อ้อย นอนรึยัง

เหยื่อ :วางหูโทรศัพท์....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ที่ปรึกษาปัญหาชีวิต

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถพูดแสดงทรรศนะได้อย่างเหมาะสม

LEARNING LOSS

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ผู้เรียนไม่สามารถแสดงแนวคิดทรรศนะ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๑ ม.๔-๖/๕

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๔

รูปแบบการจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem - Based Learning)

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

๑. หลักการพูดแสดงทรรศนะ
๒. ความรู้ความเข้าใจวรรณคดีเรื่องมัทนะพาธา
๓. การตระหนักถึงคุณค่าการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมตามสถานการณ์ได้

ทักษะทางสังคม

๑. การสื่อสาร
๒. การทำงานเป็นทีม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๓. ความสามารถในการคิด

กระบวนการจัดกิจกรรม

เข้าใจปัญหา

๑. อภิปรายในประเด็น ความรักในวัยเรียน

คิดต่อยอดประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๕. แต่ละกลุ่มเขียนบทละครปัญหาชีวิต แล้วแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน
๖. วิพากษ์ประเด็นการแก้ปัญหาชีวิตจากบทบาทสมมติ

สรรหาแหล่งความรู้

๒. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ ผู้เรียนส่วมผู้เรียนสรุปความรู้หน้าชั้นเรียน
๓. แบ่งกลุ่มผู้เรียนอภิปรายประเด็นปัญหาจากเรื่อง มัทนะพาธา ดังนี้
 - ๓.๑ ถ้าผู้เรียนตกอยู่ในสถานภาพเดียวกับนางจันทิ จะแก้ปัญหาชีวิตอย่างไร
 - ๓.๒ ถ้าผู้เรียนตกอยู่ในสถานภาพเดียวกับนางมัทนา จะแก้ปัญหาชีวิตอย่างไร
๔. ตัวแทนกลุ่มพูดแสดงทรรศนะหน้าชั้นเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. บทอ่านจากวรรณคดีเรื่องมัทนะพาธา
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ

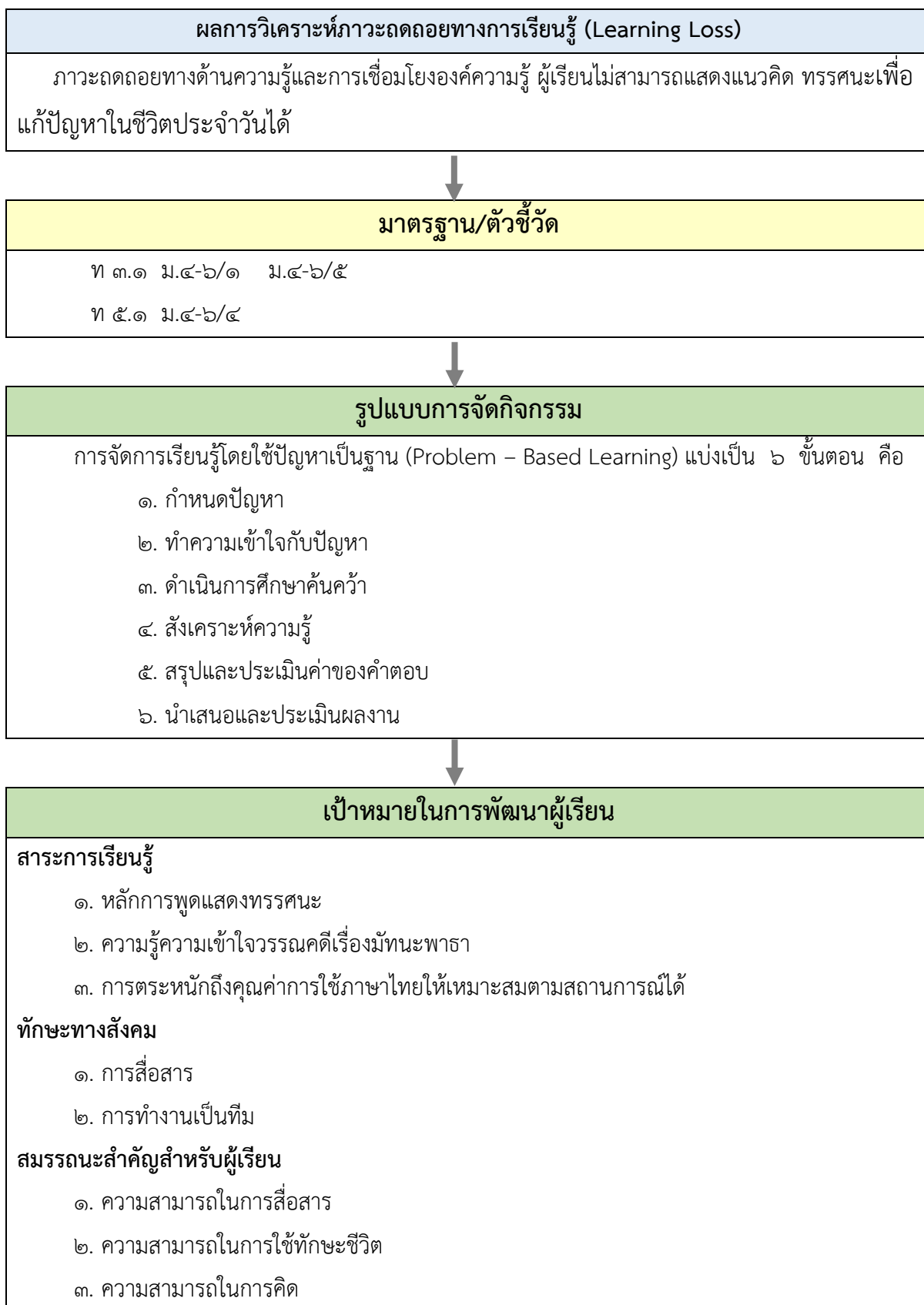

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๓. การประเมินจากการแสดงบทบาทสมมติ

หัวข้อเรื่อง : ที่ปรึกษาปัญหาชีวิต

กระบวนการจัดกิจกรรม

เข้าใจปัญหา

๑. อภิปรายในประเด็น ความรักในวัยเรียน

สรรหาแหล่งความรู้

๒. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ ผู้สอนสุมผู้เรียน
สรุปความรู้หน้าชั้นเรียน

๓. แบ่งกลุ่มผู้เรียนอภิปรายประเด็นปัญหาจากเรื่อง มัทนะพาธา
ดังนี้

๓.๑ ถ้าผู้เรียนตกอยู่ในสถานภาพเดียวกับนางจันตี
จะแก้ปัญหาชีวิตอย่างไร

๓.๒ ถ้าผู้เรียนตกอยู่ในสถานภาพเดียวกับนางมัทนา
จะแก้ปัญหาชีวิตอย่างไร

๔. ตัวแทนกลุ่มพูดแสดงทรรศนะหน้าชั้นเรียน

คิดต่อยอดประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

๕. แต่ละกลุ่มเขียนบทละครปัญหาชีวิต แล้วแสดงบทบาทสมมติ
หน้าชั้นเรียน

๖. วิพากษ์ประเด็นการแก้ปัญหาชีวิตจากบทบาทสมมติ

ข้อควรคำนึง
๑. ผู้สอนควรให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องมีทักษะพาทีก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. ผู้สอนควรใช้วิธีจูงใจให้นักเรียนสร้างกระบวนการคิด และแสดงทรรศนะในเชิงบวก ๓. ทบทวนความรู้เรื่องการเขียนบทละครและแสดงบทบาทสมมติ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. บทอ่านจากวรรณคดีเรื่องมีทักษะพาทีก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๓. การประเมินจากการแสดงบทบาทสมมติ

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ

ทรรศนะ คือ ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล

โครงสร้างของการแสดงทรรศนะ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ

๑. ที่มา คือ ส่วนที่เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดการแสดงทรรศนะ
๒. ข้อสนับสนุน คือ ข้อเท็จจริง หลักการ รวมทั้งทรรศนะหรือมติของผู้อื่นที่ผู้แสดงทรรศนะนำมาใส่ เพื่อสนับสนุนทรรศนะของตน
๓. ข้อสรุป คือ สารสำคัญที่สุดของทรรศนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย หรือการประเมินค่า

ภาษาที่ใช้ในการแสดงทรรศนะ จะต้องใช้ถ้อยคำกะทัดรัด มีความหมายแจ่มชัด การเรียงลำดับความไม่สับสนวุ่นวาย และต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง

ที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34505>

วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

LEARNING OUTCOME : ผู้เรียนสามารถสร้างสร้งงานเขียนและพูดรวิวสถานที
ท่องเที่ยวในท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและน่าสนใจตามสถานการณ์

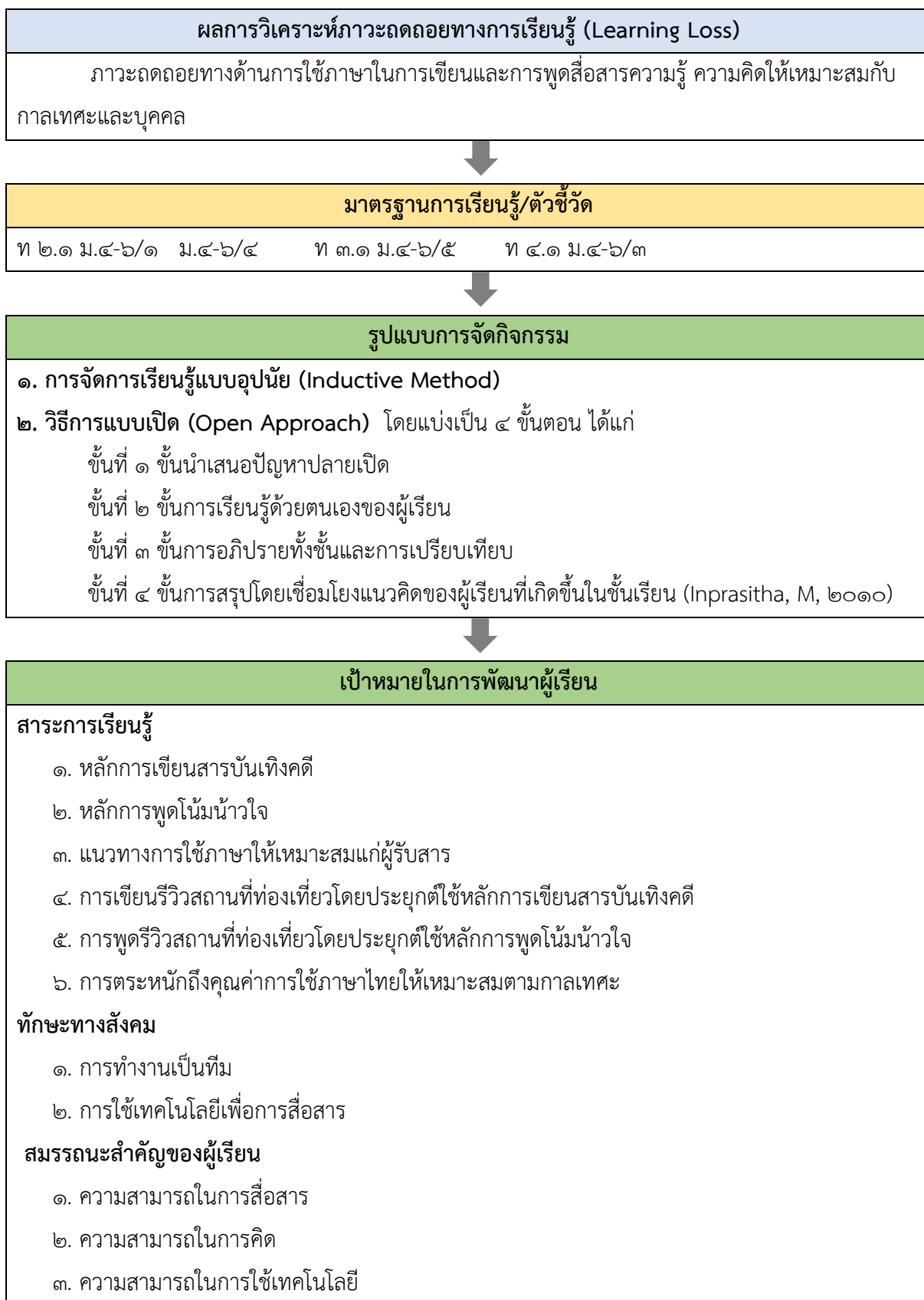
ภาวะถดถอยทางด้านการใช้ภาษาในการเขียนและการพูดสื่อสารความรู้ ความคิดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล

๗ ๔.๑ ม.๔-๖/๕

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๑. สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๓. ประเมินชิ้นงาน

หัวข้อเรื่อง : นักรีวิวดาวเด่น

ข้อควรคำนึง

ด้านผู้เรียน	– ความแตกต่างระหว่างบุคคล
ด้านผู้สอน	– เตรียมเนื้อหาและจัดสรรเวลาให้เหมาะสม
ด้านเนื้อหา	– เหมาะสมกับช่วงวัยและความสนใจของผู้เรียน
ด้านการจัดบรรยากาศ	– การจัดสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ให้เอื้อต่อการนำเสนองานของผู้เรียน

กระบวนการจัดกิจกรรม

วิเคราะห์รีวิwtต้นแบบ

๑. แบ่งกลุ่มสำรวจค้นหาตัวอย่างการเขียนรีวิwtและวิดีโอที่ประทับใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว
๒. ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายในกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการเขียนรีวิwt และการพูดรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
๓. นำเสนอผลการอภิปรายแนวทางการเขียนรีวิwtและการพูดรีวิwt สถานที่ท่องเที่ยวในชั้นเรียน
๔. ร่วมกันสรุปโดยเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แนวทางการเขียนรีวิwt โดยประยุกต์ใช้ความรู้จาก หลักการเขียนสารบ้นเชิงคดีและการพูดรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยว โดยประยุกต์ใช้ความรู้จากหลักการพูดโน้มน้าวใจ

ออกแบบรีวิwtของฉฉฉฉ

๕. ศึกษาสถานการณ์และสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องเขียนรีวิwtและ จัดทำวิดีโอพูดรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวความยาวไม่เกิน ๒ นาที
๖. ระดมสมองเขียนรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวและจัดทำคลิปวิดีโอพูดรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวตามสถานการณ์ที่ได้รับ
๗. นำเสนอผลงาน ร่วมกันอภิปรายสะท้อนผลงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น
๘. ร่วมกันอภิปรายสรุปผลบทเรียนและแนวทางการเขียนรีวิwtและการพูดรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับผู้รับสาร

นักรีวิwtมืออาชีพ

๙. จับสลากสถานการณ์ที่กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้รับสาร จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยว ในท้องถิ่นและทำวิดีโอรีวิwtสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น ความยาวไม่เกิน ๒ นาที โดยประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ สักเคราะห์ได้จากกิจกรรม “ออกแบบรีวิwtของฉฉฉฉ”
๑๐. สะท้อนผลชิ้นงานเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงพัฒนางาน
๑๑. เผยแพร่ผลงานผู้เรียน เช่น เผยแพร่ผ่านสังคมออนไลน์ทาง แอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube)

ข้อควรคำนึง

- ๑) ผู้สอนควรเตรียมตัวอย่างการเขียนรีวิวกสถานที่ท่องเที่ยวและตัวอย่างวิดีโอทัศนรีวิวกสถานที่ท่องเที่ยวที่นำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ที่ครอบคลุมตามเป้าหมายการเรียนรู้
- ๒) คำถามสำคัญที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ของผู้เรียน
- ๓) ในการทำกิจกรรมออกแบบรีวิวของฉันสามารถกำหนดสถานที่ท่องเที่ยวและสถานการณ์ที่กำหนดให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และผู้เรียน
- ๔) ตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรม สามารถพิจารณาได้อย่างหลากหลาย
- ๕) กิจกรรมการเรียนรู้ นักรีวิวดาวเด่น สามารถพัฒนาสู่การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างการเขียนรีวิวกสถานที่ท่องเที่ยวจากอนุสาร อ.ส.ท. , จากเพจ 2Madames.com ฯลฯ
๒. ตัวอย่างวิดีโอทัศนรีวิวกสถานที่ท่องเที่ยว จากเพจ I roam alone , จากเพจ BoomTharis ฯลฯ

ตัวอย่างจาก อนุสาร อ.ส.ท. https://osothoonline.com	ตัวอย่างจากเพจ 2Madames.com https://www.facebook.com/2Madames
ตัวอย่างจากเพจ I roam alone https://www.facebook.com/IRoamAlone	ตัวอย่างจากเพจ BoomTharis https://www.facebook.com/BoomTharis

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๓. ประเมินชิ้นงาน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายอัมพร พินะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางนุช ม่วงเก่า	ข้าราชการบำนาญ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑. นางสาวพรทิพย์ ดินดี	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางผาณิต ทวีศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นายวีรศักดิ์ สัมครสมาน	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖. นางสาวอริฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗. นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นางสาวอัจฉราพร เทียงภักดิ์	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙. นางสาวศินี เขียวเงิน	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐. นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๑

จัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๑. นางสาวปวันรัตน์ สนิทสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒. นางสาวปรีดา ชูมณี	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง

๓. นางสาวช่อรัตนา ปัทมมา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒
๔. นางสาวพัชรียาพร ห้วยทราย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓
๕. นางสาววัลย์ นนทะสี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองรุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
๖. นางสาวสุพักตร์ชา มุกตาม่วง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเพ็ญประชานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๗. นางสุนทรี ทองอยู่	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๘. นางสาวสมรศรี ศรีรักษา	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๙. นางสาววัลภา เดชยางกูร	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๑๐. นางสาวพุดตาล ไวยสุภี	ครู โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑
๑๑. นางเมธาวี นพผล	ครู โรงเรียนบ้านนาฝาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
๑๒. นางกรรณิการ์ พัฒนนิติศักดิ์	ครู โรงเรียนบ้านเม็กดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
๑๓. นางกษมา สาสุวรรณ	ครู โรงเรียนบ้านห้วยทับมอญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๑๔. นางจารุวรรณ ไชยเชียงพิณ	ครู โรงเรียนบ้านหมากแข้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๑๕. นางศิริวิมล เวียงสมุทร	ครู โรงเรียนคำแสนวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
๑๖. นางปราณีต วดีศิริศักดิ์	ครู โรงเรียนนุเทพพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
๑๗. นางสาวปรางทิพย์ วดีศิริศักดิ์	ครู โรงเรียนค้อวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
๑๘. นางกฤษดา อุดมศักดิ์	ครู โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

คณะทำงาน ครั้งที่ ๒

ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๑. นางสาวช่อรัตนา ปัทมมา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒
--------------------------	--

๒. นางสาวพัชรียาพร ห้วยทราย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓
๓. นางลาวัลย์ นนทะสี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองรูแซ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
๔. นางสาวสุพัตร์ษา มุกตาม่วง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเพ็ญประชานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๕. นางสาวสมรศรี ศรีรักษา	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๖. นางจรรุวรรณ ไชยเชียงพิณ	ครู โรงเรียนบ้านหมากแข้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑
๗. นางปราณีต วดีศิริศักดิ์	ครู โรงเรียนอนุเทพพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาานครพนม
๘. นางสาวปรางทิพย์ วดีศิริศักดิ์	ครู โรงเรียนค้อวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาานครพนม

คณะทำงาน ครั้งที่ ๓

บรรณาธิการกิจแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๑. นางสาวรัตติยา มีเจริญ	ครู โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
๒. นางสาวนิตดา รัตนพันธ์	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๓. นางสาวสมรศรี ศรีรักษา	ครู โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๔. นางคำนิง ผุดผ่อง	ครู โรงเรียนพนัสพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
๕. นายสุภัทรพงศ์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์	ครู โรงเรียนแก่งวิทยสถานาร สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คณะทำงานออกแบบปกและรูปเล่ม

๑. นายภาณุวัชร ปุระณะศิริ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
๒. ว่าที่ร้อยตรี สุเมธ เคลือบสุวรรณ	ครู โรงเรียนบ้านพุลู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑
๓. นายอนิรุตน์ จินดาศิริพันธ์	ครู โรงเรียนบ้านละลมติม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๔. นายไพศาล จิตตวิวัฒนา	ครู โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒

๕. นายสวาด พรหมชนะ	ครู โรงเรียนวัดสระด่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒
๖. นายศราวุฒิ ศรีนนท์	ครู โรงเรียนชุมแสงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
๗. นายสุริยันต์ แก้วชนะ	ครู โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
๘. นายมานพ สว่างจิต	นักวิชาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

